

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Konitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEČ

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.630 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva b, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Izboljšanje

Ko smo lani jeseni pisali o razmerah na našem denarnem trgu, nismo upali, da bo že po novem letu nastopilo izboljšanje. Toda tako pri nas kakor drugod po svetu so se razmere polagoma izboljšale, vendar smo še daleč od normalnih razmer, kakor smo jih imeli v prvi polovici preteklega leta. Sedaj nam je na razpolago že mnogo statističnega materiala o položaju na denarnem trgu, nadalje je objavljenih tudi vedno več bilanc naših denarnih zavodov za preteklo leto.

Najvažnejše vprašanje v razpravi o naši kreditni in denarni krizi je, koliko so znašale zgube tujih sredstev naših bank. Iz statistike Narodne banke je razvidno, da so se povečala tuja sredstva naših bank od 31. decembra 1930 do 1. marca 1931 le za 290 milijonov Din. Še manjši pa je bil prirastek v dobi od 1. marca do 1. junija 1931, ko je znašal le še 72 milijonov Din. Od 1. junija do septembra 1931 pa so naše banke v vsej državi zgubile nad 1 milijardo Din tujih sredstev, kar so na eni strani nadomestile z restrikcijami kreditov in pa z zmanjšanjem svojih likvidnih sredstev, do čim do tedaj Narodna banka ni tako povečala svojega kreditiranja. V dobi od 1. septembra pa do 31. decembra 1931 so se vloge v naši državi zmanjšale za 1065 milijonov Din in so se istočasno povečala izposojila Narodne banke od 1674 milijonov na 2353 milijonov Din, torej za 579 milijonov Din. Odkot vlog bi bil gotovo znatnejši v septembru in oktobru, če si ne bi banke pomagale na znani način.

Iz statistike vlog pri slovenskih bankah posnemamo, da so se tuja sredstva naših bank v drugi polovici preteklega leta zmanjšala za približno 400 milijonov Din, kar je vsekakor znatna vsota, če pomislimo, da so 1. junija 1931 znašala tuja sredstva 1700 milijonov Din. Da bi banke mogle vrniti tako velike vsote tujih sredstev, so predvsem izžepale svoje likvidne rezerve, ki so obstojale v blagajnah in na žiro-računih pri Narodni banki. Deloma pa so odkot vlog nadomestile tudi z izkoriščanjem kreditov pri Narodni banki. Naravno je, da so banke morale tudi reducirati svoje kredite dolžnikom in da je za nekaj časa popolnoma prenehala vsako kreditiranje. Da so bili naši denarni zavodi v stanju izplačati tako znatne vsote, je pripisovati predvsem njihovi prejšnji politiki, ki je šla za tem, da si vsak denarni zavod zagotovi kolikor mogoče lastno znatno likvidnost, ne zanašajoč se pri tem na podporo onih institucij, ki bi morale biti najvažnejši izvor za pomoč v krizni dobi. Naše denarstvo, predvsem pa zadružništvo, je lansko kreditno krizo prebolelo brez posebnih pretresljajev. To dokazujejo tudi do sedaj objavljene bilance.

Kakor smo že omenili, je prišlo v tekočem letu do znatnega izboljšanja na denarnem trgu, kar se je deloma čutilo že v mesecu decembru preteklega leta. Proti koncu decembra namreč se je začela zamenjava starih tisočdinarskih bankovcev s novimi z žigom. Vpoštevati je, da sta bili pri tem zamenjani skoraj dve tretjini našega denarnega obtočka. Na Slovenijo odpadajoči del je bil manjši, ker so se naši ljudje že navadili nositi svoje prihranke v zadrage, hranilnice in banke. Pokazalo se je tudi, da so bile te zadržane znatne vsote denarja, ki pa so po izmenjavi deloma ostale v denarnih zavodih. V mesecu januarju vidimo, da so se žirovne vloge pri Narodni banki povečale od 326 na 582 milijonov Din. Ker denarni zavodi z enkrat še ne smatrajo sedanjih razmer na denarnem trgu za normalne, skrbijo predvsem za svojo likvidnost. Zato so začele banke, predvsem v južnih krajih države, kupovati blagajniške zapise Narodne banke, v katere so torej plaširale svoj razpoložljivi denar. Zato vidimo, da je vsota vseh obveznosti z rokom, ki jo tvori predvsem blagajniški zapisi, v zadnjem času zelo narasla. Cenijo, da so naše banke doslej kupile v vsej državi nad 250 milijonov Din blagajniških zapisov.

Iz vseh teh podatkov je razvidno, da so se razmere na našem denarnem trgu v tekočem letu zelo izboljšale. Vendar pa se ne more reči, da velja to za vse zavode. Zadnje čase je prišlo v poravnavo v Srbiji več, deloma starejših bank. Znano je, da je organizacija srbskega denarstva drugačna kakor pri nas. Tam prevladujejo banke v obliki delniških družb tako v Beogradu kakor v notranjosti. Regulativnih hranilnic ne poznajo. Mreža kreditnega zadružništva pa doslej še ni pokazala večjih uspehov.

Danes še ne moremo reči, kdaj se bodo vrstile na naš denarni trg popolnoma normalne razmere. Potrebna je vsekakor velika previdnost in denarni zavodi bodo morali v prvi vrsti skrbeti za svojo likvidnost, do čim je prišlo kreditiranje gospodarstva v drugo vrsto. Toda stojimo neposredno pred začetkom gradbene delavnosti in upati je, da bodo na denarnem trgu na razpolago za tekoče potrebe dovolj znatna sredstva. Seveda je treba pri tem računati, da bo obrestna mera vsaj v začetku višja, kakor je bila lani, kajti znatni del tujih sredstev, ki bi jih denarni zavodi lahko plaširali v kredite, se bo moral ohraniti za vzdrževanje dovolj velike likvidnosti. Na našem denarnem trgu se zelo pozna, da je tako zvanih kratkoročnih poslov, kakor smo jih navajali v velikem finančnem evetu, malo, prevladujejo pa dolgoročni angažmani, pri katerih pa so denarni zavodi razumljivo zelo oprezní, preden jih sklenejo.

Od razvoja razmer na denarnem trgu bo odvisno, kako se bo v tekočem letu razvijala splošna gospodarska konjunktura. Posebno važen je razvoj denarnega trga za gradbeno delavnost, ki je bila doslej razmeroma živahna in je bilo z njo zapletenih še mnogo drugih obrtov in industrij. Gradbeno delavnost bo predvsem odvisna od onih, ki imajo dovolj razpoložljivih sredstev za zidanje. Cene zemljišč, ki so lani proti koncu leta tako na-

Francija se ne oddalji od dosedanjih smernic

Svetost pogodb - Prijateljstvo z Anglijo - Mir

Pariz, 23. febr. tg. Vlada izjavi, ki jo je danes prečital ministrski predsednik Tardieu v poslanski zbornici in pravosodni minister Renaud v senatu, ima sledeče besedilo:

Bili smo poklicani zato, da izvršimo nalogo, ki je sicer časovno omejena, ki pa vendar lahko v gotovih ozirih določi prihodnost. Vršite se dve vrsti mednarodnih pogajanj, in sicer o ureditvi reparacij in mednarodnih dolgov in o zmanjšanju oborožitve. V teh ozirih izjavljamo, da smo solidarni s prejšnjim kabinomom, katerega zunanjo politiko smo vedno odobraval. Kar se tiče reparacij, se lahko francoska teza označi s pojmom »pogodba«, ki dovoljuje prilagoditve potom prostovoljnih pogajanj, izključuje pa vsakršne preklepe podpisov. Kar se tiče oboroževanja, zahteva načrt, ki ga je predložila francoska delegacija v Zenevi, okrepitev oblasti Zveze narodov, ustanovitve mednarodne vojske, organizacijo miru potom medsebojne pomoči, prepoved alij internacionalizacijo ofenzivnega orožja in kot posledice omejitev izdatkov za vojaške namene. Francoska republika je dosedaj edina ponudila razorožitveni konferenci tak sistem ukrepov, ki se lahko takoj izvršijo in

ki omogočajo izdatno zmanjšanje vojaških izdatkov, za katere žrtvuje sedaj svet vsako leto skupno 110 milijard frankov.

Izjava pravi dalje:

Francija je potem, ko je podpisala pakt Zveze narodov, spontano snižala stanje svoje vojske za eno četrtino in zmanjšala število svojih divizij za polovico, trajanje vojaške službe pa za dve tretjini. Francija želi splošni sporazum z Anglijo, plemenito deželo. Ker obe ti dve državi želita miru, postavljenega na temelj pravice, nudita Francija in Anglija, če sta edini, najvažnejša jamstva za mir v Evropi. Polom svojih tradicionalnih prijateljskih zvez, ki jo vežejo z drugimi narodi, bo Francija še nadalje koristila vprašanju miru, kar je stvar vseh Francozov. Oni narodi, proti katerim nas je postavila vojna, vedo, da lahko računajo z naše strani na lojalno in ženerozno postopanje, katero lahko, če bo na obeh straneh dobra volja, omogoči zblizanje na polju interesov in idej. Prejšnja vlada je v tem oziru začela srečno iniciativo s tem, da je ustanovila nemško-francosko komisijo. Vlada upa, da bodo stranke brez izjeme pomagale, da se proračun reši hitro. Vlada mora skrbeti za poljede-

stvo, kakor tudi za industrijo in trgovino. Četudi položaj Francije ni tako resen, kakor je položaj drugih držav, je vendar njen položaj zelo težaven v mnogih ozirih. Sprito teh nujnih vprašanj se predstavlja francoska vlada parlamentu v bistveno zmanjšanim številu. Vlada upa, da se bo avtoriteta države radi tega poenostavljena vlade, katerega boata obe zbornici gotovo takoj odobrili, avtoriteta države ojačila in da bo radi tega javno mnenje skladnejše.

Med čitanjem vladne izjave so poslanci skrajne levice večkrat prekinili Tardieua, tako da je moral predsednik zbornice večkrat skrbeti za to, da je napravil mir. V splošnem pa se domneva, da bo Tardieu zvečer ali pa tekotom noči dobil gotovo vedino.

Pariz, 23. febr. tg. Večina poslanske zbornice, to je sredina in desnica, je večeraj kljub izjavi Tardieua, da termin za volitve še ni določen, sklenila, da zahteva nove volitve 22. maja. Poslanska zbornica je samo pripravljena, opustiti žensko volilno pravico in volilno dolžnost, zato pa noče nič več vedeti o ožjih volitvah po dosedanjem zakonu.

Irska na usodnem razpotju

De Valera je zmagal, a bo moral iskati kompromisa z Angleži

London, 23. febr. Končni podatki o izidu volitev v irski parlament »Dail Eireann« še vedno niso bili objavljeni, manjkajo namreč rezultati še iz 13 volilnih okrožij. Podatki iz teh 13 okrožij ne bodo mogli izpremeniti sedanjega razmerja med strankami in volivna zmaga republikanov De Valere je gotova. Položaj strank na podlagi doslej znanih podatkov je naslednji: stranka De Valere »Fianna Fail« 65 mandator (pri prejšnjih volitvah 56), vladna stranka predsednika Cosgrave 50 (prej 71), neodvisni in kmetijski 15 (13), delavska stranka 9 (11).

Ceprav je gotovo, da bo De Valera dosegel večino, ne bo mogel vladati na lastno roko, temveč bo moral iskati opore pri delavski stranki. Prav to ga bo oviralo, da ne bo mogel izvesti svojih revolucionarnih namenov, to je popolnoma ločiti Irsko od Anglije. Ko se je po angleško-irskem sporazumu v letu 1922 razcepila enotna irska stranka »Sinn Fein« v Cosgravo skupino in v »Fianna Fail«, se je De Valera še dobro leto z orožjem boril proti vladni stranki in Angležem, nato pa je

opustil oboroženo borbo in nastopil pot zakonitosti. Kot bodoči ministrski predsednik bo moral storiti korak naprej in iskati kompromisa z Angleži.

V volivni boj je šel z zahtevo, da se angleško-irski sporazum iz leta 1922 razveljavi, v svoji večrajši izjavi pa je časnikiarjem dejal, da se da prisega poslancev in senatorjev angleškemu kralju, ki še veže Irsko z Anglijo, odpraviti, ne da bi se ta dogovor prekršil. Po njegovem mnenju je ta prisega gola formalnost. V Londonu ne gledajo na položaj v Irski pesimistično. Predstavniki irske delavske stranke so že izjavili, da so pripravljeni podpirati De Valero edino pod pogojem, da ostane sporazum z Anglijo v veljavi; vprašanje irsko-angleških odnosov nj v programu stranke, temveč laboristi delajo samo za zboljšanje socialnega položaja irskega delavca. Poleg tega imajo Angleži v rokah močno orožje. V slučaju namreč, da bi De Valera prekinil vse zveze z angleško krono, bi vsi Irci, ki bivajo na Angleškem in zavzemajo ugledne položaje v javnem življenju ip državnih uradih, nehali biti angleški državljani in bi zgubili svoje funkcije. Nadalje bi Angleži nikakor ne pristali na

takšno rešitev vprašanja angleško-irskih odnosov s prekrizanimi rokami, temveč vnela bi se zopet krvava borba. Pod vplivom Gandijevega gibanja v Indiji in drugih zunanje-političnih ter finančnih težkoč, se v Angliji čedalje bolj razvija nacionalizem in imperialisti pridobivajo čedalje bolj tla. Vse kaže, da bi zopet tekla kri po ulicah v Dublinu, ako bi hotel De Valera izvesti svoj program in popolnoma odcepiti Irsko od Anglije.

Kakor znano namerava De Valera tudi severno Irsko, to je pokrajino Ulster, izmakniti Angležem in jo priključiti Irski. Angleži so mnenja, da bi ta poskus naletel na hud odpor v Ulstru samem, ker je ta protestantski in udan Angliji ter ne mara priti pod katoliško Irsko. Tu menijo, da bi se Ulster temu namenu De Valere upri z orožjem.

Po vsem tem ni verjetno, da bi se De Valeri posrečilo izvesti radikalne reforme v odnosih z Anglijo. Pričakujejo pa, da bo nova irska vlada nehala plačevati angleškim grofom odškodnino za razlaščen posredstva na Irskem, ki znaša 3 milijonov funtov letno.

Prihod poljskega poslanika

Ljubljana, 23. febr. Z večernim belgrajskim brzovlakom se je poljski poslanik na našem dvoru g. Schwarzburg-Günther pripeljal v Ljubljano, kjer ostane do četrta zvečer. Namen njegovega potovanja v Zagreb in Ljubljano smo v dosedanjih poročilih dovolj jasno opisali.

Naše vesti o njegovem prihodu so širom Slovenije vzbudile največje zanimanje. Simpatije do bratskega katoliškega poljskega naroda, ki so našemu ljudstvu vsajane v srce, so ob teh vesteh vnovič vzplamtele.

Pozdravljen predstavnik hrabre Velike Poljske!

Delo vlade

Belgrad, 23. febr. AA. Finančni minister dr. Milorad Gjorgjević je poslal danes predsedniku narodne skupščine na podlagi pooblastila, ki mu ga je dal Nj. Vel. kralj 18. februarja, predlog zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o katastru zemljišč, zakona o neposrednih davkih in zakona o davku na samce ter davčni oprostitvi oseb z 9 ali več otroki, s prošnjo, da se ta predlog kot nujen pošlje finančnemu odboru narodne skupščine.

Premeščeni veterinarji

Belgrad, 23. febr. I. Premeščeni so bili: višji veterinarski svetnik Milan Kunstek iz Sarajeva v Zagreb; v Novi Sad veterinarski svetnik dr. Koloman Tratner, dosedaj v Bački Palanki; v okraj Dugo Selo je premeščen veterinarski svetnik Anton Vidic, dosedaj v Crikvenici; v Veliko Kikindjo je prestavljen veterinarski pristav dr. Zvonko Zemljič, doslej v Pirotu; v Kotor pa višji veterinarski pristav Ivan Kobentar, doslej v Podgorici.

Nemške banke so sanirane

Berlin, 23. febr. AA. Finančno ministrstvo je uradno objavilo, da so velike nemške banke sanirane in da je njihov finančni položaj normalen.

† Duh. sv. Janez Wester

Včeraj je ob pol 5 popoldne umrl v škofiji Lodi škof. Janez Wester, biseromašnik, v lepí starosti 94 let.

Rajnik je bil rojen 18. aprila leta 1838 na Bledu. Služil je 40 let in 3 mesece na Goriškem, bil duhovni svetnik goriške in ljubljanske škofije in je bival v pokloju v škofiji Lodi.

Blagemu pokojniku svetila večna luč!

13 Goričanov pred izr. sodiščem

Ze »Ponedeljski Slovenec« je napovedal proces, ki se je večeraj začel pred izrednim sodiščem v Rimu radi dogodkov, ki so se odigrali dne 30. novembra 1930 v Koprivšču nad Kanalom. Finančni stražnik Cesar Rastelli, ki se je v družbi tovarišev vračal na avtomobilu s Kala v Kanal, je bil ustreljen iz zasede. Pred rimskim sodiščem se nahajajo: Brata Donat in Anton Lipičar, Ivan Jug, Avgust Močnik, Leopold Lango, Leopold Lipičar, Marko Močnik, Josip Savli, Valentin Lipičar, Andrej Brezavšček, Stefan Močnik in Leopold Suligoj, vsi s Kala ter Rudolf Pregelj iz Sv. Lucije pri Tolminu. Na zahtevo drž. tožila je bilo ustavljeno kazensko postopanje proti Viktorju Hvali in Stanislavu Kamenščku, o katerih pravi obtožnica, da sta zbežala čez mejo. Obtožnica navaja, da so se fantje, ko so ugedali finančne stražnike v Močnikovi gostilni v Koprivšču domenili, da bodo napadli avto iz zasede na bližnjem klancu.

Rim, 23. febr. O poteku procesa proti 13 Goričanom, ki so obdolženi umora italijanskega stražnika Rastellija, prinašajo rimski listi naslednje podrobnosti:

Izrednemu sodišču predseduje milični konzul gen. Tringagli-Casanova, kot državni tožilec nastopa g. Fallace. Obtožence branijo odvetniki Sotis, Angelucci, Kernot, Paparozzi, Sandi, D'Angelico, D'Vincentis, Doré in goriški odvetnik Menghi. Ker obtoženci ne znajo italijanski, je dodeljen sodišču tolmač.

Kakor poročajo fašistični listi, je na večerajšnji razpravi Rudolf Pregelj priznal, da je streljal na avtomobil v družbi drugih, toda bil je vinjen. Pregelj je obdolžen, da je dal znamenje za streljanje. Tega se obdolženec ne spominja. Marko Moč-

nik je izjavil, tako pišejo fašistični listi, da je prav Pregelj dal znamenje za ogenj. Pregelj je to zopet zanikal. Leopold Lango je izpovedal, da je napad vodil Pregelj, ki sta mu sledila Avgust Močnik in Anton Lipičar. Lango je izjavil nadalje, da mu je dal puško Savli ter je priznal, da je streljal, toda šele za drugimi. Po dogodku so skрили orožje v senik Valentina Lipičarja. Imeli so 5 pušk in 6 revolverjev. Umor je organiziral gostilničar Stefan Močnik, ki je po izvršenem činu naročil storilcem, da morajo o vsem molčati. Tako je izpovedal Lango, ki je bil s fanti radi nekega dekleta že prej sprt. Gostilničar Stefan Močnik pa je odločno zanikal vsako zvezo z dejanjem; prav tako ni res, da bi bil on dal finančnim stražnikom vino, ki ga niso naročili, z namenom, da bi stražnike del časa zadržali v gostilni in da bi fantje med tem lahko pripravili zasedo. Po Močnikovem zaslizanju je bila razprava preložena na popoldne.

Na popoldanski razpravi je Andrej Brezavšček odločno zanikal, da bi se bil udeležil dejanja; pač pa je bil v Močnikovi gostilni. Tudi Savli je izjavil, da je popolnoma nedolžen. Donat Lipičar, ki je obdolžen, da je šel po orožje, je izjavil, da sam ni streljal, pač pa je videl streljati, nikakor pa ni mogel razločiti, kdo je streljal. Tudi njegov brat Anton Lipičar je izjavil, da je nedolžen. Prav tako sta zanikala dejanje brata Leopold in Valentin Lipičar. Kakor poročajo fašistični listi, je skušal Marko Močnik v začetku zanikati svojo krivdo, a se je pozneje, ko mu je predsednik pokazal pismo, naslovljeno iz ječe na očeta, v katerem je svojo krivdo priznal, vdal in izjavil, da je tudi on streljal. Marko Močnik je tudi zatožil gostilničarja Močnika, da je prinesel na mizo vino, češ, fantje naj pijejo, da bodo bolj pogumno streljali. Avgust Močnik je izjavil, da je zadnji prišel na kraj zasede. Leopold Suligoj je tudi zanikal sodelovanje pri dejanju. Predsednik je pri tem omenil, da se je Suligoj nekaj časa pred aretacijo nahajal v umobolnici v Reggio Emilia, od koder so ga pozneje izpustili, češ, da je duševno zdrav. Ivan Jug je tudi zanikal vsako krivdo.

Nato so bile zaslišane obtežilne priče in sicer: Goriški kvestor Modesti in več policijskih agentov ter orožniški poročnik Fantuzzi. Poročali so o vstisu, ki ga je napravil na prebivalstvo umor učitelja Sottosantija v Vrhpolju in umor v Koprivšču. Sofer Josip Macor in še štirje finančni stražniki, ki so se nahajali v avtomobilu, so opisali dogodek. Priča Alojzij Kofol je izjavil, da mu je v gostilni obtoženec Jug dejal, da gre po revolver. Kofol je videl Jug in Donata Lipičarja, ko sta nosila puško.

Nato sta bili zaslišani dve priči, ki sta pričali ugodno za obtožence. O njunih izjavah listi ne poročajo podrobno.

rasle, so se sedaj deloma stabilizirale, deloma pa se nagibajo k padanju.

Seveda ne moremo računati, da bi se naš denarni trg razvijal popolnoma samostojno. Zadnje mesece smo sicer opazili, da se je zvezanost med denarnimi trgi v raznih državah zelo zrahljala, vendar ne moremo trditi, da bi se posamezni trgi popolnoma osamosvojili. Gotovo bo na naše gospodarske razmere vplival razvoj svetovne gospodarske krize. Ta svetovna gospodarska kriza pa z enkrat še ne kaže posebnih znakov izboljšanja. Sicer smo zadnje čase zabeležili več razvešeljivih pojavov in smotrenih poizkusov, kako prebroditi najtežje ter pripomoči gospodarstvu do dviga. Vprašanje pa je, če bodo ti poskusi uspeli tako, kakor si zamišljajo njih avtorji.

Burna seja nemškega, Reichstaga

Fašist Göbbels nečuveno žalil Hindenburga

Berlin, 23. febr. tg. Po daljšem odmoru se je danes zopet sestel nemški državni zbor k zasedanju, katero je določeno samo na štiri dni.

Današnja seja je bila zelo burna. Narodni socialisti so prišli na sejo polnoštevilno in tudi komunisti so bili močno zastopani. Najprej je govoril notranji minister dr. Brüning in podal kratko vladno izjavo, s katero priporoča zakonski predlog za termin 13. marca za volitve državnega predsednika ter 10. aprila za eventuelne čije volitve. Nato pa je dobil besedo aventuristični socialist Göbbels, ki je govoril sicer sprva mirno, potem pa postajal vedno bolj bojevit. Izjavil je, da so si narodni socialisti zelo želeli prilike, da bi obračunali z Brüningovim kabineto, kateri je po volitvah 14. septembra 1930 omalovaloval naraščanje narodnih socialistov in jih ni pustil k temu, da bi prevzeli oblast in odgovornost, kar je bila poltvoja volilnih rezultatov. Ob splošnem odobravanju svojih pristašev je izjavil, da bo leto 1932 prineslo veliko politično odločitev. Vlada je morala v zunanje političnem pogledu pretrpeti katastrofalne poraze.

Cela vrsta katastrof in neuspehov se je vrstila, kakršnih se ni bilo videti v nemški zunanji politiki. Tako sedanje stanje je nujna posledica usodne pomote od 4. novembra 1918, ko se je dala nemška vlada zapeljati, da je na podlagi negotovih obljub položila orožje. Vsa demagogija in fanatično sovraštvo proti dr. Brüningu pa se je pokazalo, ko je Göbbels sarkastično zaklical: »Ni naša krivda, če se je nemški kredit začel majati v inozemstvu.« Ob viharjih protestih levica je nadaljevala: Temu je krivo dejstvo, da so prav do sedaj preprečili, da naj pridejo do oblasti oni, ki bi ga lahko rešili. Vse svetle dni, ves svet, vse, da se more kriza rešiti samo s tem, da se izpremeni v Nemčiji razmerje moči. Kljub temu pa se odloga odločitev od meseca do meseca, ker vi, gospod državni kanciler, nimate kativne legitimacije nemškega naroda, ker z vami nihče ne bo sklepal pogodb. Vi ste mož večernjega dne, prihaja pa mož jutrnjega dne.

Nato je govoril dr. Göbbels o volitvah državnega predsednika in rekel: Nismo mi pustili Hindenburga na cedilu, temveč je Hindenburg pustil

na cedilu svoje volivce. Takrat smo mu dali zaupanje v veri, da bo zastopal načela nemške politike. Delal pa je nasprotno in se jasno postavil na stran sredine in socialne demokracije. Hindenburga hvali berlinski asfaltni tisk in stranka dezertirjev.

Ta sramotena so povzročila pri socialnih demokratih silno razburjenje. Socialni demokrati so viharno protestirali in klicali: Ta človek, ki se je v vojni skrival, hoče psovati bojovnike! Narodni socialisti so skušali prevpiiti z glasnim ploščanjem medklice levice. Zato jih je predsednik poklical k redu. Dr. Göbbels potem ni mogel nadaljevati svojega govora, ker so socialni demokrati neprestano protestirali. Predsednik je pozval tri socialne demokrate poslance k redu. Socialni demokrati pa so odgovorili: »Najprej mora Göbbels preklicati psovke!«

Medtem se je sestel svet najstarejših poslancev, nakar je predsednik sporočil, da izključuje iz seje dr. Göbbelsa, ker je težko žalil nemškega državnega poglavarja.

Japonski napad se je izjalovil

Kitajci so prisilili Japonce k umiku — Japonci so dobili v pomoč dve novi diviziji

Sanghaj, 23. febr. ž. Po tridnevni bitki je v glavnem položaj v Sanghaju ostal nespremenjen in japonska ofenziva se je ustavila na vsej fronti. Japonci so pustili Kitajcem del Čijangvanga. Japonci so prvi dan napredovali v tem sektorju kakih 5 km, snodi pa so se morali umakniti za tri kilometre. Edini stvarni uspeh, ki ga Japonci lahko beležijo, je ta, da so zasedli vas Nuhang, ki leži ob železniški progi Čajvajvungu. Poveljstvo japonskih čet je zahtevalo nova ojačenja in bosta še tekom današnjega dne prispeli iz Tokia dve japonski diviziji.

London, 23. febr. ž. Iz Sanghaja poročajo, da se Kitajci pripravljajo na nov odpor in celo na protiofenzivo. Po zadnjih uspehih so se Kitajci še bolj ohrabirali in so p. i. pravilni žrtvovati vse za svojo domovino. Trdi se, da je v vasi Lukio, ki se nahaja na desnem bregu reke Jangceekiang, prišel bivši predsednik republike Čangkašek, ki se je pomiril s krščanskim generalom Fengom. Oba po-

veljnika bosta prevzela vodstvo bojnih operacij pri Sanghaju. Če je ta vest resnična, bodo Kitajci vrgli lahko na bojišče 200.000 mož. Z druge strani javljajo, da Japonci pripravljajo nov napad. Snodi so Japonci pripeljali težke topove na dirkalniško pri Čijangvangu, od kjer bodo lahko z uspehom bombardirali kitajske položaje pri Vusungu in Capeju.

Sanghaj, 24. febr. ž. Po polnoči so utihnili na obeh straneh topovi. Že ob 5 jutraj pa so japonski topovi začeli zopet gmeti z vso silo. Istočasno je krožilo 8 japonskih bombardnih letal nad kitajskim letališčem Hungiao. Vsi kitajski hangarji so začeli goriti ter bili vpepeljeni do temelja, tako da so zgorela vsa kitajska letala. Japonci priznajo, da je Kitajcem večeraj ponoči uspelo doseči precejšnje uspehe severno od Čijangvanga, razvili pa so se že v ranih jutranjih urah na tem ozemlju ljuti boji, kjer so Japonci ponoči poslali nova ojačenja. Vsled bombardiranja Japoncev so izbruhnili

novi požari v predmestju Capej. Ponoči so dobili Japonci nova ojačenja, ki znašajo po poročilih dve kompletni diviziji, ki so bili takoj poslani na bojno erito.

Nanking, 23. febr. ž. Tukaj se vršijo velike priprave za vojno proti Japonci. Iz notranosti prihajajo nova ojačenja ter se formirajo nove divizije. Splošno se računa na dolgo vojno, za katero pa vlada veliko navdušenje. Finančni minister Sung je izjavil, da je za Kitajsko nastopil nov čas.

London, 23. febr. tg. Japonski kabinet je danes na posebni seji sklenil, da pomoči dosedanje četo v Sanghaju na dvojno število. Razen majhnih prask so se boji okoli Sanghaja ustavili. Ker so Japonci postavili v boj že vse rezerve, se pričakuje prihodnja bitka šele potem, ko bodo prisla japonska ojačenja. Po kitajskih cenitvah je bilo v zadnjih bojih na obeh straneh 7000 mrtvih.

Za podonavsko gospodarsko zvezo

Belgrad, 23. febr. I. V češkoslovaških krogih se širijo vesti iz Berna, da se je tamkaj vršila konferenca zastopnikov Jugoslavije, Češkoslovaške, Madjarske, Avstrije in Poljske, in sicer kot nadaljevanje konference panevropskih zastopnikov, ki se je nedavno vršila v Budimpešti in pri kateri je sodeloval kot zastopnik Jugoslavije dr. Oton Frangeš. Bernska konferenca je na predlog češkoslovaških delegacij sprejela resolucijo, da naj se potem posebne okrožnice pozovejo takoj vse zainteresirane države v srednji Evropi, da se sestanejo na bodoči konferenci, na kateri bi se obravnavali problemi gospodarskega sodelovanja. Resolucija po-

sebno poudarja postopno zблиžanje, in sicer s pomočjo dvostranskih pogodb glede carinskih odnosov. Resolucija nadalje priporoča preferenčne klavzule o pogodbah med industrijskimi in poljedelskimi državami. Za dvostranskimi pogodbami bi prišle večstranske, tako da bi koncem tega leta moglo priti do kolektivne gospodarske pogodbe, ki bi se naslonila na preferenčna načela. Vrata za pristop v podonavsko gospodarsko zvezo ostala odprta ter se v diplomatičnih krogih pričakuje, da bi se tej zvezi priključila Francija in eventuelno tudi Nemčija.

Olajšanje davčnih bremen

Belgrad, 23. febr. AA. Nj. Vel. kralj je podpisal ukaz, ki pooblašča finančnega ministra, da lahko predloži narodni skupščini predlog zakona o izpremembah in dopolnitvi zakona o katastru zemljiš in zakona o neposrednih davkih.

V vrsti odredb, izdanih v svrhu olajšanja davčnih bremen in lažjega prenašanja gospodarske krize, predstavljajo izpremembe zakona o katastru zemljiš in neposrednih davkih zelo učinkovito sredstvo, ker se z njimi znatno olajšajo davčna bremena na podlagi zakona o neposrednih davkih.

Razen teh izprememb, ki jim je namen doseči znižanje tekočih odmerov neposrednih davkov, vsebuje ta predlog zakona pooblastilo za finančnega ministra, po katerem bo lahko revidiral tudi dolžne neposredne davke, izvržaje iz let pred 1928, in storil, kar je potrebno, da se omogoči likvidacija dolžnih davkov, s čimer se bo obenem mnogo olajšalo in pospešilo delo v davčnih upravah.

Delo senata

Belgrad, 23. febr. I. Danes dopoldne je senat nadaljeval s svojo redno sejo, na kateri je bil izvoljen poseben odbor za proučevanje zakonskega predloga o trgovskih akademijah, katerega je poslala senatu narodna skupščina. Ker je bila predložena samo ena lista za ta odbor, je bila z aklimacijoj sprejeta.

Nato je predsednik senata dr. Pavelić obvestil senatorje, da je prejel od skupine senatorjev predlog za spremembo zakona o poslovnem redu v senatu. Predlagatelji so zahtevali za ta predlog nujnost. Predlog je nato prečital in razložil senator dr. Tomić, nakar je senat sprejel zahtevo za nujnost. Med drugimi spremembami tega zakona so senatorji predlagali, da naj se v § 12 poslovnega reda o senatu vsavi, da senatorji ne morejo biti istočasno v upravnem odboru Razredne loterije, Privilegirane agrarne banke, državnih brodarstvih družb, državnih skladovnih tovarn ter drugih podjetij in društev, ki so državna last, oziroma, pri katerih je država udeležena vsaj s 50% in jih podpira. Senatorji tudi ne morejo biti v upravi onih podjetij, ki imajo rudniške pravice. Ako senatorji, ki se zalotijo v tem položaju, ne bodo podali ostavke na taka mesta, se bo smatralo, da je senator odložil pravico do svojega mandata. V § 17 naj bi se vslovilo, da se poleg obstoječih odborov v senatu osnuje še pravni in gospodarski odbor.

Po prečitjanju predloženih sprememb senatorskega poslovnika je predsednik prešel na drugo točko dnevnega reda, na razpravo o poročilu odbora za proučevanje zakonskega predloga o gospodarskem svetu. Prvi je govoril poročevalec odbora dr. Oton Frangeš, ki je v dolgem govoru razlagal to vprašanje in osvojval načrt zakona

Med najvažnejše odredbe predlaganih izprememb spadajo tiste, po katerih se čisti katastrski dohodek znižuje za 20 odstotkov v vseh kul urah in razredih, odstotna mera temeljnega davka na dohodke od zemljiš pa se določi z 10 odstotki, namesto s prejšnjimi 12. Neposredno v korist lastnikov zemljišč gre tudi odredba o izpremembah, ki se z njimi razširi začasna oprostitve davka tudi na ostale na novo zasajene sadovnjake.

Te odredbe so plod neprestanega stremjenja vlade za tem, da se obdavčenje kmeta spravi v sklad z gospodarskimi razmerami. Te odredbe so samo nadaljevanje prejšnjih odredb za znižanje zemljarine, ki so se ravnale po znižanju odstotne mere dopolnilnega davka, ki se je znižala s 17 odstotkov na 12 in potem na 8, dalje po znižanju odtotne mere osnovnega davka z 12 na 10 odstotkov in po olajšavi dopolnilnega davka v ličnih gospodinjstvih po številu članov.

o gospodarskem svetu. Vse napredne države v Evropi so si že osnovala to zelo važno gospodarsko institucijo in nujno potrebno je, da v tej gospodarski depresiji, katero silno občuti tudi naša država, resno mislimo na racionalizacijo našega narodnega gospodarstva. Gospodarski svet bo dajal vladi, narodni skupščini in senatu stvarne predloge za napredek narodnega in državnega gospodarstva. Po njegovem govoru je pojasnil nekatere glavne določbe tega zakonskega predloga minister za trgovino in industrijo dr. Kramer. Debatu je bila nato za danes o tem zakonskem načrtu zaključena in je predsednik dr. Pavelić obklical senatorjem, da se bo nadaljevala načelna debata o tem zakonskem predlogu na jutrišnji dopoldanski seji.

VIII. žrebanje vojne škode

Belgrad, 23. februarja. AA. Izplačevanje dobitkov osmega žrebanja obvezne loterijske 2½% državne rente za vojno škodo, ki se je vršilo v oddelku za državne dolgove in državne kredite finančnega ministrstva dne 16. in 20. februarja t. l., vrši samo oddelke državnih dolgov in državnega kredita. Dobitki pod 100.000 Din se lahko predlože v izplačilo tudi preko davčne uprave, dobitke nad 100.000 Din pa izplača neposredno donosilcu edino blagajna oddelka državnih dolgov in državnega kredita, ki se ji morajo neposredno predložiti. — Izplačevanje se začne 16. marca t. l. Pri tem se odbije 10% za fond vojnih invalidov. Dobitki zastarajo leto dni po opravljenem žrebanju, torej zastarajo izplačilo dobitkov, izrebranih pri tem osmem žrebanju, dne 16. februarja 1933.

Velika avtobusna nesreča

Varšava, 23. febr. AA. Varšavski ekspres je pri Loviczu podrl avtobus. Deset oseb je bilo ubitih, 12 ranjenih.

Razsodba v rimskem procesu

(Glej 1. stran)

Rim, 23. febr. tg. Izredno sodišče za varstvo države je danes razglasilo razsodbo proti 14 goriskim Slovincem. Na predlog državnega pravdnika je obsodilo: Donata, Valentina in Leopolda Lipčarja, Stefana in Avgusta Močnika, Rudolfa Preglja in Ivana Jaga na 30 let ječe, Antona Lipčerja, Marka Močnika, Leopolda Langa, Andreja Brecaškega, Leopolda Šuligoja in Josipa Savilja pa na 20 let ječe.

Originalen predlog grške vlade

Atene, 23. febr. I. Iz Aten poročajo, da namestna vlada izdala poseben fiskovni zakon, s katerim bodo dnevniki reducirani na štiri strani. Grški listi trljajo mnogo prostora in s tem tudi mnoge denarja za nepotrebnne senzacije. Vlada je mnenja, da se v sedanji gospodarski krizi listi tudi v tem pogledu podvržejo gotovim žrtvam. Vlada je mnenja, da se da na štirih straneh povedati vse, kar je za list potrebno. Kakor hitro se je ta vest raznesla po prestolnici, kjer izhaja vsa 18 časopisov, so se začeli zbirati demonstranti pred predstavništvom vlade, proti kateri so vzklikali, češ, da hoče vrči na cesto tisoč časnikarjev. Časnikarji se posvetujejo, ali ne bi napovedali zaradi tega stavke.

Večni jud

Praga, 23. febr. tg. Trocki je pred daljšim časom prošil za dovoljenje bivanja na Češkoslovaškem. Hotel je priti z rodbino za tri mesece na zdravljenje v slovaško kopališče Pištijan ali Trenčinske Toplice. Češkoslovaški ministrski svet o prošnji še ni sklepal, ker je zadeva tem bolj komplicirana, ker je sovjetska vlada medtem odrekla Trockemu rusko državljanstvo. Skoro gotovo je, da odločitev ministrskega sveta za Trockega ne bo ugodna.

Avstrijska trgovinska bilanca

Dunaj, 23. febr. AA. Avstrijska trgovinska bilanca za januar izkazuje 133.100.000 šilingov uvoza in 69.700.000 šilingov izvoza.

Eksemplarična kazen

Budimpešta, 23. febr. AA. Korbirio poroča: Predsednik vlade gróf Karolyi je prevzel posle socialnega ministrstva. Pri tej priliki je kaznoval bivšega državnega podtajnika tega ministrstva Emerika Dreierja na podlagi disciplinskih pravil z odstranitvijo iz službe. Dreier izgubi pokojniške pravice in mora vrniti državni blagajni \$2.725 pengov. Obsojen je bil zaradi zlorab v uradni dolžnosti.

Lukas umrl

Budimpešta, 23. febr. AA. Danes je umrl star 82 let bivši predsednik madjarske vlade in dolgoletni finančni minister Ladislav Lukas.

Za proučevanje otroka

Belgrad, 23. februarja. AA. O binkošti se bo vršil v Brnu prvi veselovanski zbor za proučevanje otroka. V Brnu se je že sestavil poseben odbor, ki ima nalogo poskrbeti, da se zbora čim več delegatov udeleži in da obrodi čim boljše rezultate. Zbora se udeležijo tudi delegati naše države. Če bi mu hotel prisostvovati še kdo drugi, naj pošlje prijavo gosp. Veljku Ramadanoviću, upravniku Doma slepih v Zemunu. Na čelu odbora, ki pripravljata veselovanski zbor, stoji ravnatelj psihološkega inštituta Masarykove univerze v Brnu Slovenec dr. M. Rostohar kot predsednik, tajnik pa je privatni docent na Masarykovi univerzi dr. Uher. Razen njiju so v odboru najodličnejše osebnosti, ki so si proslavile svoje ime s proučevanjem otroških vprašanj. Naslov odbora je: Pripravni Vybor, V. jezdu po vyzkum deteta v Brne (Siroteci ul. 6. 7. psihologicky ustav prof. Rostohar).

Gospodarska vest

Belgrad, 23. febr. AA. Z odlokom generalne direkcije državnih železnic je dovoljen popust pri prevozu delov težalnikov (siolov za ležanje) do postaje Sušak-pristanišče, in sicer s postaj Jarše-Mengeš po tarifi 16.70 Din za 100 kg, Kamnik 17.15 Din in Ljubljana gl. kol. 14.85 Din.

Rusija je za mir

Moskva, 23. febr. ž. Ob priliki 14letnice rdeče armade je objavil revolucionarni vojni svet zapoved Vorosilova, v kateri se bavi z dogodki na Daljnem Vzhodu. V tej zapovedi pravi Vorosilov, da ostane mirovna politika Sovjetov tudi v bodoče neizpremenjena in da se bodo tudi v naprej še borili z vso vztrajnostjo in energijo za ohranitev miru. Istočasno pa bodo delavci Sovjetske Rusije oprezni bolj kot kdaj prej, ker so se kljub razočitveni konferenci nasprotstva med nekaterimi državami zelo poosttrila. Najlepši primer nam daje kitajsko-japonski spor.

Zlato padlo v morje

Pariz, 23. febr. AA. Iz Cherbourskega poročajo, da je v trenutku, ko so s prekoceanskega parnika Berengaria razkladali 426 sodov zlata, katerega vrednost znaša 600 milijonov frankov, šest sodov po nesreči padlo v morje. Takoj je bilo odredjeno, da bodo potapljači skušali spraviti to zlato na površje.

Italija ne mara tučega mila

Belgrad, 23. februarja. AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine razglasa, da je italijanska vlada z odlokom z dne 14. februarja t. l. prepovedala razen uvoza svežih rib, bombaževih in volnenih tkanin tudi uvoz navadnega mila. Ta prepoved ne velja za države, ki imajo z Italijo trgovinske pogodbe, in tudi ne za one, ki ne delajo ovir uvažanju italijanskih izdelkov.

Težaven moment v Bolgariji

Stališče mednarodne komisije povzročilo krizo vlade

V spominu so še potovanja ministrskega predsednika Mušanova in finančnega ministra Stefanova v Zenevo in razne druge evropske prestolice. Na željo vlade je poslal finančni svet pri Društvu narodov v Sofijo posebno komisijo finančnih strokovnjakov, ki naj preišče ali so navedbe bolgarske delegacije verodostojne in ali se Bolgarija res nahaja v tako težkem položaju, kakor je njena delegacija v Zenevi zatrjevala. Sedaj prihajajo prva poročila, ki ne prinašajo posebno radostnih vesti za bolgarsko vlado. Finančna komisija stoji namreč strogo na stališču, da se mora ukiniti »hraniznos«, direkcija za žitni promet, ker prinaša ta naprava državnemu budžetu ogromno zgubo nekoliko sto milijonov levov. Žitni monopol ima — kakor znano — namen podpreti kmeta-producenta na ta način, da kupuje država žito po višji ceni, kot ga prodaja v inozemstvo. V resnici pa imajo kmetje-producenti veliko manjšo korist od te narredbe, nego trgovci-prekupačevalci. Žitni monopol se je uvedel radi zahteve zemljodelcev, ki so na ta način hoteli prisikročiti na pomoč revnemu kmečkemu ljudstvu, čigar položaj je postal skrajno kritičen. Zahteva po ukinitvi »hraniznos« spravljala vlado v zelo mučen položaj; ako se ne ukloni zahtevi finančne komisije v Zenevi, ne more pričakovati nikake pomoči od strani velekapitala; ako pa ukine žitni monopol, bo ukinitve pomenila oženj v strel — namreč razburjenje v vrstah zemljodelcev, kar zna imeti velik vpliv na vprašanje, ali more zemljodelska zveza pod takimi okoliščinami še ostati v vladni koalicii ali ne.

Tudi vprašanje ureditve odnosov s sovjetsko republiko je od dne do dne akutnejše. V Bolgarijo se uvažajo še dovolj blaga sovjetskega izvora s posredstvom drugih držav, kar ima za posledico, da je blago dražje ter zaslužio države-posrednice. Bolgarija bi pa v Rusijo lahko izvažala tobak, ki

ga ima v izobilju in se nahaja cela južna Bolgarija v strašnem gospodarskem položaju, ker ne more vlada najti dovolj kupcev za glavni izvozni pridelek južne Bolgarije. Izvažali bi se lahko v Rusijo tudi tekstilni produkti, ki so radi nizkih delavskih mezd poceni.

Finančna komisija v Zenevi zahteva dalje od bolgarske vlade, da sestavi budžetni proračun za finančno leto 1932-33, ki se začneja s 1. aprilom 1932. Šele, ko bo komisija ta budžet pregledala, bo podala svoje mnenje ali se naj Bolgariji dovolijo razne olajšave v zadevi reparacijskega vprašanja ali ne. Kakor se govori, finančni minister Stefanov kategorično odklanja stališče velevisl in pravi, da je treba prej Bolgariji dovoliti olajšave, preden more sploh sestaviti novi proračun. Sicer pa finančni minister ne misli na nikak moratorij za zasebna plačila in zasebne obveznosti v tujini, pač pa pričakuje od finančnih olajšav iz Zeneve, da bo mogel zagotoviti izdajo deviz za zasebne trdke.

Zaradi teh težkoč je nastalo v zadnjem momentu vprašanje o rekonstrukciji kabineta. Zemljoradniki, ki so v sedanji vladni koalicii, so začeli hudo napadati vlado, zlasti demokrate, ki imajo v svojih rokah predsedništvo vlade, zunanje ministrstvo, finančno ministrstvo in notranje ministrstvo. Demokrati pa pravijo, da se ne boje teh napadov, ker bi po odstopu zemljoradniških ministrov izpopolnili vlado z zgovoristi in s liberalci.

Mednarodni strokovnjaki, ki proučujejo finančni položaj na Bolgarskem, so priporočali koncentracijsko vlado. Kralj Boris je na neki ministrijski seji poudarjal potrebo, da se združijo vsi napori za gospodarsko in finančno ozdravljenje Bolgarske.

Naša največja narodna rana

Dol pri Hrastniku, 23. febr.

V l. 1931 se je v občini Dol glasom finančne prijave popilo: vina 1154 hl, mošta 156 hl, piva 89 hl, spirita 37 hl, žganja 17 hl, rumca 5 hl, likarja 3 hl. Izdalo se je za to pijačo, računano po najnižji tu običajni ceni nad 1 milijon 500.000 Din. Četudi se ena petina tega odračuna na tujce (rudarje iz Hrastnika, ker drugega tujkega prometa tu ni) vendar je ta vsota za občino s 8049 prebivalci velilkanska. Pa ni treba zaradi tega dolžiti našega ubogega rudarja! Ne, rudar ne bi toliko pil, če ne bi se ljudstvo sistematično k pitju vzgajalo. Pri nas n. pr. smo prišli na sijajno idejo, da smo razglasili pivsko tekmo, to je nagrado onemu, ki bo v pol letu izkazal največji zapitek. Tisti, ki je v tej plemeniti tekmi zmagal, je izkazal nad 7500 Din zapitka, to je nad 70 odstotkov svojega 6-mesečnega zaslužka! Ali Vam to ne imponira, gospod urednik? Zato pa se ne smete čuditi, če našim gruntom boben poje. Mnogokrat se agitira, naj se pije zato, da se po-

more ubogim vinogradnikom. Prav, da se tem pomaga, toda ne s tem, da bi se naša mladina zapeljevala v pijančevanje. Če je oblast izdajala za obnovitev vinogradov brezobrestna posojila, oskrbovala po nizki ceni trsje, kar je povzročalo sedanjo nadprodukcijo ter pripeljalo vinogradnike v sužnost prekupcev z vinom, potem naj še danes pomaga v nasprotno smer, ter preskrbi potrebna semena za prekulturnjevinogradne zemlje, katere je dosti za to primerne. Le v omejitvi vinogradov je resnična rešitev vinske krize, ne pa v pomnoženem pitju. Glavna rešitev pa, da bi se slovensko ljudstvo otreslo pogubnega alkoholizma pa je v ugotovitvi števila gostilničarskih koncesij. Ali je ugotovljeno, koliko je število gostilničarjev v dravski banovini? Zato prosimo bansko upravo, naj verdar enkrat temeljito prouči posledice prevelikega števila gostilničarskih koncesij. Naš narod bo telesno in moralno čisto propadel, če ga ne rešimo iz krempljev alkohola.

Aretirani odborniki Kmet. zadruga ostanejo v zaporu

Doslej ie oloženih tisoč prijav

Maribor, 23. febr.

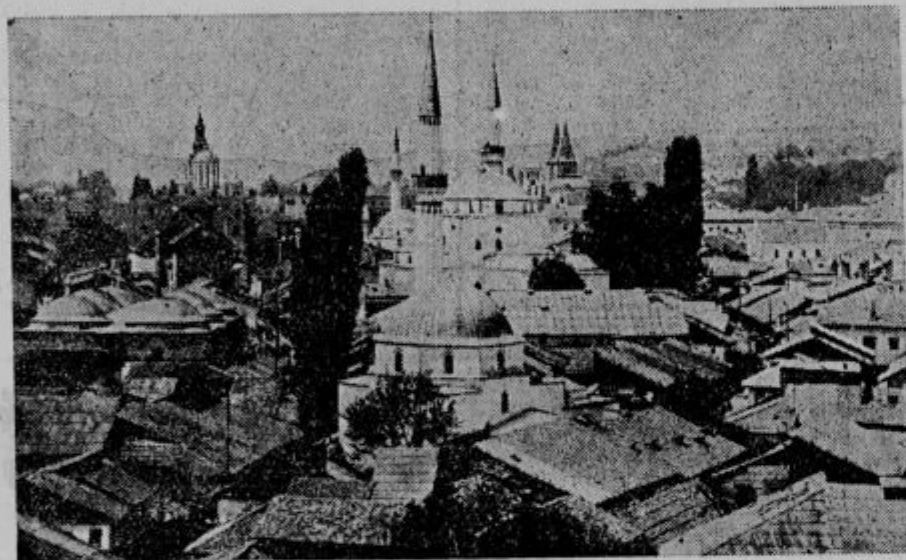
Višje deželno kot apelacijsko sodišče v Ljubljani je zavrnilo pritožbo aretiranih tunkcionarjev Kmetijske eksportne zadruga Kende, Kristofiča in Zunkoviča, v kateri so se imenovali pritožili radi uvedbe preiskave in pridržanja v preiskovalnem zaporu. Vsi trije torej ostanejo še do nadaljnjega pod ključem. Med tem se neprestano množijo prijavitelji zainteresiranih strank pri preiskovalnem sodniku. Nagomililo se je doslej približno 1000 takih prijav in preiskovalni akt neprestano narašča. Tehta že doslej najmanj 5 kg.

Mnoge stranke so priložile svojim prijavam tudi znamke za odgovor ter so zahtevale od sodišča primernega pojasnila. Neka ženica iz Ljubljane

ne celo tega ni mogla dočakati ter se je kar pripeljala v Maribor, kjer so ji seveda pojasnili, da zaenkrat še ne morejo ničesar povedati, kaj bo z njenimi penzi. Ker je takih zahtev po odgovoru že nekaj sto, sodišče pa jim ne more ustreči, nas naproša preiskovalni sodnik, da javnost obvestimo: Neposrednih odgovorov ni mogoče nikomur dati, prizadeti pa bodo pravočasno obveščeni po časopisju o izidu preiskave kakor tudi o ukrepih, ki jih morajo storiti.

Ravno tako prihajajo na sodišče nameščenci zadruga po informacije, kaj se bo zgodilo z njimi. Odpovedal jim službe še nihče ni in bi radi tega morali prejemati še plače. Tudi ti bodo morali še počakati, da se stvar razčisti.

Po muslimanskem postu



Pogled na Sarajevo: Skupina minaretov, v ozadju na desno zvonika katoliške katedrale.

Sarajevo, februarja.

Muslimanski post »ramazan« traja c. l. mesec dni in je zelo strog. Ko preneha post, se začne veliki muslimanski praznik bajram, na katerega se pripravljajo muslimani s strogim postom, molitvijo in pokoro mesec dni. Ramazan se ne obhaja vsako leto ob istem času, ampak nastopa vsako leto za deset dni poprej. Po 36 letih pa se zopet obhaja ob istem času. Ves čas posta ne smejo pravoverni muslimani ves dan niti piti niti jesti, niti kaditi. Če muslimanski vernik samo enkrat prekrši ta post, mu po zapovedih njegove vere ves post, kolikor ga je dolje preстал, ne velja nič. Posta so oproščeni samo bolniki in verniki, ki potujejo. Ob času ramazana pa je dolžnost muslimanov ne samo postiti se, ampak tudi podpirati reveže. Prav za prav strogi muslimanski predpisi od vernikov zahtevajo celo, da v tem času revežem darujejo štirideseti del svojega skupnega letnega dohodka. Tega pa se menda ne drže prav dobe sedno.

Postiti so se dolžni vsi moški od 15. leta dalje, ženske pa od 10. leta, notri do smrti. Ob času posta morajo muslimani posebno pobožno moliti. Muslimanska zapoved jim veli, da kdor v tem času ne bo molil, mu tudi post ni ne velja. V koranu je rečeno, da so ramazanski postni dnevi za muslimana najlepši in najbolj vzvišeni dnevi celega leta. Ti dnevi so muslimanom naloženi, da se pokore za svoje grehe in da delajo dobro. Z vitkih

sarajevskih minaretov v tem času ves dan odmeva molitev muslimanskih svečnikov-mujezinov: »Allahu ekber! Eshedu eule — illahe — il — lallah. Eshedu enne — Muhammed — resul — ulah...« (Bog je največji. Izjavljam in verujem, da je en Bog in da poleg njega ni nobenega drugega. Izjavljam, da je Mohamed božji odposlanec.) Na njegovo poziv muslimani hite v svoje džamije molit. Po molitvi odhajajo domov ali pa tudi v gostilne, ker tedaj je za tisti dan strogi post končan in se začne zopet ob zori drugega dne, ko ga oznani topovski strel s sarajevske trdnjave.

Na koncu posta jutraj ob zori zagrmje topovi, mujezini kličejo k molitvi. Tako je bilo tudi letos v začetku tega meseca. Vse se je odelo v svečane obleke. Po jutranji molitvi muslimani odhajajo iz džamij in drug drugemu čestitajo: »Bajram mubarek olsun« (Zelim ti srečen bajram). Tedaj odhajajo na pokopališča, da najprvo počaste spomin svojih mrtvih, potem šele gredo domov, kjer se vesele in se goste. Ako je v tem času kak musliman slučajno sprt z drugim, mu mora na dan bajrama vse odpustiti, ker je to praznik miru in ljubezni za ves muslimanski svet.

Ramazanski bajram traja polne tri dni. V teh dneh je posebno živahna sarajevska čaršija, ki je ob času velikega posta skoro popolnoma pusta. Tako se pravoverni muslimani držijo dolžnosti svoje vere in bi bili v tem pogledu lahko za vzgled mnogim, premnogim kristjanom. — Rp.

Fran Suklje:

Cesar Franc Jožef I.

(Dalje.)

VI. poglavje.

Nastop ustavnega vladarja!

Odpust teh cesarskih ljubljencev je bil viden dokaz, da Franc Jožef uvideva potrebo, spremeniti svoj vladni sistem. V srečo sicer je ostal isti absolutist, vsaj v Avstriji se je le na vidiz prilagodil nastavnim načelom, toda s trdnostjo se ni dalo nič več opravi in vsaj »pro forma« je moral kloniti. K temu ga je napotili tudi novoimenovani ministri vnanjih zadev grof Rechberg, po rojstvu Vitemberžan, diplomat vzgojen še v Metternichovi šoli. Leta je cesarju naravnost povedal, da je v nevarnosti prestol in dinastija, ako se ne pomiri razburjeno javno mnenje s svobodomiselnimi pridobitvami.

Vrelo je povsod, najbolj pa na Ogrskem. Franc Jožef je pozval na ureditev notranjih zadev galicijskega namestnika grofa Agenov Goluhovskega, on sam pa je stopil v zvezo z ogrskimi Starokonservativci. To so bili vlastelini onih ogromnih plemenitaških veleposestev, s katerimi se je skoraj mogla kosati le angleška in češka aristokracija.

In tu moram pred vsem naglašati dejstvo, da je bilo med ogrskim plemstvom vedno in je tudi še dandanes nekaj moč, kulturno visoko stoječih, državniško navdahnjenih, svetovno naobraženih, ki so daleč presegali duševno mero avstrijskih birokratov in nemško-avstrijskih politikov. Taki so bili grofi Szeczen, Jurij Apponyi, Szögeny, Desseurffy, Majlath, barona Vay in Josika i. dr. Goreči Madjari, vendar dokaj umerjeni v svojih političkih nazorih, se nikoli niso bili pridružili Kossuthovemu uporu, toda zalo

niso nič manj vneto branili ogrsko ustavo in zgodovinsko pravico svoje dežele. Schwarzenberg jih ni maral, baš po njegovem vplivu jih je tudi Franc Jožef dolgo časa preziral, toda sedaj, ko je po porazu pri Solferinu se začela majati cela država, je povsem naravno, da je Franc Jožef si iskal podpore in sveta baš pri ogrskih starokonservativcih. Tembolj ker je največja skrb Franca Jožefa morala biti ogrsko vprašanje.

Tista maloštevilna skupina ogrskih starokonservativcev je pa bila tembolj vplivna, ker je tudi v Avstriji našla zaveznikov v imenitnem delu avstrijskega plemstva. Nadkrižovali so tu češki aristokrati, med njimi monumentalna prikazen grofa Leo Thuna in znameniti grof Henrik Clam-Martinic. Vezala jih je z ogrskimi magnati odkrita srd proti Bachovi birokraciji, katere je imenom cesarja in države dejansko z brutalno silo gospodarila v Avstriji. Skominalo se je tej visoki gospodi nekoliko pač po obilnih stanovskih predpravicah, izgubljenih po revoluciji l. 1848. Vsaj nekaj starega ugleda za svoj stan so si hoteli zopet pridobiti.

In močno je podpiralo le politične težnje obupno stanje državnih financ. Nikjer se niso tako jasno videle pogubne posledice Franc Jožefovega neomejenega absolutizma nego v gospodarskem pogledu. Državne blagajne prazne, dragocene državne železnice prodane, ves državni kredit uničen! Domači petičnejši krogi so se kar tresli pred vsakim državnim posojilom, saj niso mogli pozabiti onega »prostoovoljnega« posojila izza krimske vojne, nominalno se glasečega na 500 milj. srebrnih goldinarjev, dočim se je po izjavi fin. ministra Brucka v letni pobralo in — zabilo celih 611 milijonov. In k vsemu temu še posebna oblika ogrske upornosti: ogrski davkoplačevalci niso več hoteli odrajati svoje davke. V takih razmerah je povsem naravno, da tudi inozemstvo ni nič maralo posojati avstrijski državi.

V tej zadregi je Franc Jožef storil isto, kar Ludvik XVI. dobrih sedemdeset let prej, ko

Zahtevajte

Aspirin TABLETE in pazite, da so originalne. Pristne Aspirin tablete se prodajajo samo v originalnih omojih. Vsaka tableta je zaznamenuvana z Bayerjevim križom.



ASPIRIN tablete

v originalnih omojih jamcijo, da so pristne.

Odobreno od Ministrstva socijalne politike in narodnega zdravja S. št. 1410, 6/2 1932

Siromak in samaritan

Ljubljana, 23. februarja.

Dva, tri korake stran od točke, kjer se v našem mestu vrši živahnejši promet, kjer drče vozovi drug za drugim in neprestano valovi množica, je danes dolgo ležal obnemogel in izčrpan starček. Bil je tako slab, da niti na pomoč ni mogel nikogar poklicati, čeprav bi se morda med tisoč le našel kdo, ki bi hotel in mogel pomagati ubogemu starčku. Saj nazadnje ljudje še vedno niso tako neusmiljeni, le za revščino okrog sebe ne vedo. Ubogi starček, ki je tako počasi stopal in ni vedel, kdaj pride zanj odrešenje, je že skoraj obupal, da bo kdo od dobrih ljudi stopil v vežo, kjer je ležal na mrzlih tleh. Hudo mu je bilo — ene same dobre roke je potreboval in je čakal, zunaj, mimo njega, pa je hrumelo življenje v vseh svojih hrupnih akordih. Semintja je kdo stopil v vežo, toda na obupanega starčka, ki ni znal niti reči prošnje besede, niti stegniti roke, se ni ozrl nihče.

V veži na oglu Gosposvetske in Dunajske ceste je ta ubogi starček dolgo ležal in dolgo pothlem hropel. Okoli polдне se je hrup na cestnem križišču podvožil, potrožil. Iz delavnic in pisarn so se vsuli ljudje. Starček pa je še vedno ležal in čakal, kdaj pride uemiljeni samaritan.

Slučajno je v vežo stopil lepo oblečen gospod. Ozrl se je na starčka in se začuden umaknil za korak. Gospod je spoznal, kaj je s tem ubožcem. S toplo hrvaško besedo je nagovoril ubožca. In ta mu je s komaj slišnim glasom pojasnil, da si ne more prav nič pomagati. Gospod je razumel vse, vedel pa je tudi, da starčka ne bo prav nič pomagalo, če se odkupi od njegove revščine z enim dinarjem ali dvema. Stopil je torej k telefonu in zahteval reševalni voz. Uradnik na reševalni postaji je vedel, da je pomoč nujna in je že hotel vprašati gospoda, kdo naj plača reševalni voz za onemoglega starčka. Prednisi so namreč prednisi in tudi reševalni voz je treba plačati. Gospod na telefonu pa je uradnika prehitel: »Plačam vse. Stroske plačam jaz! Le brez skrbi!«

Uradnik na reševalni postaji je torej poslal na Gosposvetsko cesto reševalni voz, ki je starčka prevzel. Čeprav starčka ni manjkalo drugega, kakor lonček tople juhe in pa topla postelja, je reševalni voz vendarle odpeljal starčka v bolnišnico, kjer so za bolezen zapisali: »Popolna starostna onemoglost«. Starček je zaenkrat zdaj v bolnišnici. Pač ne bo nikoli več okrevljal od te bolezni, zaradi katere je bil srejet v bolnišnico, vendar je gotovo, da mu je bilo na stara leta prihraneno zadnje razočaranje v življenju, namreč to, da ni več dobrih ljudi na svetu.

Gospod, ki se je usmilil tihe in nevljive revščine ubožca in ki brez njegove vednosti pišemo to resnično reportažo z ljubljanskih cest, je gosp. Rado Dubrovič, carinik v Ljubljani. Vsa čast takim usmiljenim samaritanom!

Srečni lovci

Nemiren dan za divje svinje.

Zelesniki, 22. febr.

Ze tri leta se je potepala po naših hribih divja svinja in poleti delala škodo na polju. Naši lovci so že dostikrat poskušali svojo srečo, kako bi ji prišli do živega, pa jim je vselej srečno odpelala. Tako, da se je neki divji lovec na njihov račun norčeval rekoč: »Eden slabo vidi, drugemu se roke tresejo, zopet drugi je pa predebel, da bi mogel hitro zanj, vsak ima kakšno napako, vsi skupaj se jo pa bojijo.« Naši vrli jagri pa niso pustili, da bi se ubog ravbše norčeval iz njih, pa so se v nedeljo 21. t. m. zopet zbrali in jo mahali nad svinjo, to pot ne zastoj.

V Plesniku jo je šele drugi dan ustrelil Miha Hobjan (p. d. Simnov) iz Dražgoš. Govorijo pa, da ima ubita še tovariša, ki ga bo v kratkem treba poslati za njo. Ustreljeno svinjo, ki tehta 81 kg, so v spremstvu radovednih Zelezničarjev zavlekli h zakupniku lova g. Leop. Veb-u na Češnjaki. Vse prebivalce iz Selske doline pa vabijo na kolino — jagri.

Zupnijski dobroteljni odbor se zahvaljuje vrlim škofjelečanom za poslani krompir in fižol. Vsem darovalcem naj Bog obilno povrne in da srečo povsod.

Poljane, 22. februarja.

Odkar so naši vrli lovci napravili strah pred divjimi svinjskimi mrečinami, imajo srečo na lovu. V nedeljo 21. februarja so šli šele popoldne na lov — in ob 5 popoldne so že pripeljali kar tri — 1 staro svinjo z 2 mladičema — iz Zalonča v Poljane na Hauptmanov dom. Če bo šlo tako naprej, bo divni naš Bož kmalu pogrešal te zalege.

Šoštanj

Nesreča pri smučanju. Preteklo nedeljo je napravila manjša družba šoštanjskih smučarjev izlet k Sv. Antonu, kjer je mnogo lepih terenov. Ko je učitelj g. Srečko Robinščak preskočil s smučmi neki jarek, je padel tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo nad stopalom. Odpeljali so ga v slovenjgraško bolnišnico. G. Robinščaku želimo skorajšnjega okrevanja!

Mestna občina za nadaljnji obstoj meščanske šole. Širijo se vesti, da je med šolskimi zavodi, ki se nameravajo ukinuti, tudi tukajšnja meščanska šola. Vprašanje obstoja šole je bilo tudi na dnevnem redu zadnje seje mestne občine. Občinski odbor se je soglasno izrekel za nadaljnji obstoj mešč. šole, ker uvideva, da je za Saleško dolino in soslednje kraje potrebna.

»Mogočni prstanc«. Naraščaj Rdečega križa na meščanski šoli uprizori v nedeljo, 28. t. m. ob pol 4 popoldne mladinsko igro v štirih dejanjih »Mogočni prstanc«.



Igralci hokeya člani K. A. C. in Ilirije. (Celovčani so z znakom na prsih.)

je l. 1788 sklical v Pariz svoje »notables« svoje odličnjake na posvetovanje. Tudi Franc Jožef je na Dunaju okolo sebe zbral iz cele države svoje zapupnike v tako zvani »pomnoženi državni sveti«. Zanimiva je bila sestava te posvetovalne korporacije, v katero je sam cesar imenoval deležnike. Poleg že obstoječih članov, samih visokih uradnikov, so bili imenovani zastopniki iz vseh dežel. Označevalno za mišljenje mladega vladarja je bilo, da ni maral pozvali v ta državni svet niti enega izmed priznanih narodnih voditeljev. Niti Palacky niti Rieger nista bila imenovana, tudi »očka Bleiweis« se prezrl iz deželo Kranjsko, ozi. Slovenijo je zastopal — Anastasius Grün.

1. junija je bil odprt »pomnoženi državni sveti, ki pa ni imel nobene zakonodajne moči. Navzlic temu so bile debate zelo zanimive: že takrat se je obelodanilo načelno protislovje med avstrijskimi politikmi, ki je merodajno ostalo do poloma habsburske monarhije, nasprotje federalistov in centralistov. Federalisti so bili v odločilni večini. V njih imenu sta govorila pred vsem grof Szeczen in grof Clam-Martinic, za centraliste so imeli glavno besedo baron Lichtenfels, kardinal Rauscher in dr. Hein. odvotnik z Opave, oče kranjskega deželnega predsednika barona Viktora Heina. S strani federalistov se je hotelo zakonodajstvo poveriti deželnim zborom ter centralnemu parlamentu pridržati le toliko območja, kolikor je bilo neobhodno potrebno za rešitev skupnih poslov t. j. vnanja politika, vojaštva, državnih financ. Ogrski člani so se avstrijskim federalistom pridružili pač le radi tega, ker so hoteli na ta način osiguriti ogrsko samostalnost in neoporečno veljavo zgodovinske ogrske države. Za Hrvaško sta govorila slavni djakovski biskup Strossmayer in baron Vranicani. Krepko je zagovarjal stališče večine poročevalec adrešnega odseka grof Szeczen in v mojstrskem, uprav državskem govoru razvijal je Clam načelne

misli federalističnega programa. Kako majhen je bil proti Clamu zastopnik pristnega nemškega lažilberalizma dr. Hein!

Se besedice o moču, ki je takrat bil zaslovel po celotnem cesarstvu baš radi neustrašenosti, s katero je zastopal liberalna načela na tej skupščini »notablove! Konrad Maager, erdeljski Sas, predsednik trgovske zbornice v Hermanstadtu. Komaj je 70 let tega, kar so vsi dunajski listi slavo tvojo prepevali in sedaj — kdo te še pomni!

Cesar Franc Jožef je nekaj časa neodločen kolebal med nasprotujočimi si strankama, potem se je mahoma in sunkoma, kakor tolikokrat, odločil za — federaliste. Izdal je oktoberško diplomu z dne 20. okt. 1860, ki je bila »magna charta« skozi toliko let vsem onim avstrijskim politikom kateri so zagovarjali samoupravo dežel proti pogrešnemu germanizirajočemu centralizmu.

Oktoberška diploma je po svoji tehnični sestavi vsakako zelo pomanjkljiv zakon. Nekaj načel, mnogo premalo nadrobnosti! Pozna se tej prevažni listini, da jo je moral njen sestavitelj izdelati v največji naglici, tekmo 24 ur. Kajti cesar se je 21. okt. odpeljal v Varšavo na važen shod z ruskim carjem in pruskim kraljem in je hotel objaviti svojo diplomu še pred svojim odhodom. Po vsej pravici se glasi naš slovenski pregovor: »Naglica ni nikoli milata! No, s prva se javno mnenje nič ni spodbudilo ne nad federalističnim značajem te ustavne listine niti nad njenimi premnogimi nepopolnostmi in in vrzeli — vse je bilo veselo, vse se je radovalo, celo Dunaj je iluminiral, in tudi bela Ljubljana je z razsvetljenimi okni pozdravila rojstni dan ustavne svobode. A posebno doledni naši očeti še niso bili. Ljubljana je bila razsvetljena 20. okt. 1860, radi federalističnega oktoberškega diploma, a je iluminirala tudi par mesecev kasneje, ko je izšel Schmerlingov februarški patent z dne 26. febr. 1861, ki je federalistično ustavo kar na enkrat spremenil v strogo centralistično.

Ljubljana

Ka' bo danes

Drama: »Zdravnik na razpotju.« Red B.
Opera: Zapra.
Prosveta Trnovo v Ljubljani: XII. prosvetni večer. Predava prof. Janko Mlakar: Od Landecka do Salzburga. Ob 20.
Union, bela dvorana: Literarni večer gg. L. Mrzela-Frigida, Ivana Grahorja in Stanka Janeža. Ob 20.
Delavska zbornica: VIII. delavski večer. Ob 20.
Kino Kodeljevo: Ob osmih: »Temni Dunajc. Znižane cene.
Nočno službo imata lekarni: dr. Piccoli, Dunajska cesta 6, in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

○ Literarni večer. Dravi bo ob osmih v beli dvorani hotela Union literarni večer, na katerem bodo trije mladi novelisti čitali iz svojih po večini še ne objavljenih del: L. Mrzel-Frigida, Ivo Grahor in Stanko Janež. Ti večeri literarne mladine, ki jih je avto čas zašel organiziral Srečko Kosovel, so zadnja leta postali že skoraj navada in potreba naše kulturne družbe. Zanimanje zanje je raslo od prireditve do prireditve in tako smemo pričakovati, da tudi večer, ki ga mladi pisatelji prirejajo prav sredi teh razdvojenih, zaglujenih dni, ne bo ostal brez odmeva. Vabljen je vsakdo.

○ Ada Sari, rodom Poljakinja, stalna članica velike opere (Scala v Milanu), je koloraturna pevka, naravnost fenomen. Kot pevka je učenka najboljših italijanskih šol, ki je tudi po njej proslavljena po vsem svetu. Njeni koncerti pomenijo vselej umetniški dogodek najvišje vrste, kjerkoli nastopa, jo publika ne pusti z odra in jo sili k vednim dodatkom. Mirno lahko rečemo, da je Ada Sari najpopolnejša pevka-umetnica svoje stroke. Njen koncert v Ljubljani bo v torek 1. marca v Unionski dvorani. Vstopnice se dobe v Matični knjižarni po običajnih koncertnih cenah.

○ Predavanje v Rokodelskem domu. Dravi bo predaval v dvorani Rokodelskega doma g. stolni vikar Alojzij Košmerlj o »Pokristjanjenju evropskih narodov«. K zanimivemu predavanju, ki ga bodo pojasnjevali mnogostevilne skioptične slike, vabimo vse udeležence dosedanjih predavanj in tudi vse druge, ki se zanimajo za najpomembnejše dogodke cerkvene zgodovine. Pričetek je točno ob osmih zvečer.

○ Pevski zbor v Rokodelskem domu ima vajo vsak torek in vsak četrtek. Pričetek je ob 8 zvečer. Novi pevci se zopet sprejemajo. — Tamburaški zbor ima vajo v ponedeljkih in petkih ob 8 zvečer.

○ Današnja fotografija je naslov predavanja, ki se bo vršilo pod okriljem Turistovskega kluba »Skalac« v četrtek dne 25. t. m. ob 20 v veliki dvorani hotela Union. Priznani fotomater g. Karel Koranek, ki je naše alpiniste in smučarje že neshetokrat z lepimi predavanji popeljal v razne gorske masive, bo tolmačil tehniko današnje fotografije. Mnogo je fotomaterjev, ki se trudijo s svojim aparatom posneti zadovoljive slike, vendar se jim ne posreduje v oni meri, kakor bi želeli. Na tem predavanju ima priliko vsak fotomater izpopolniti svoje znanje, zanimalo bo pa predavanje tudi ostalo občinstvo, ker bo pokazanih nad 100 lepih, novih diapozitivov. Vstop k predavanju je prost.

○ Pregled motornih vozil. Pri dosedanjih pregledih motornih vozil se je ugotovilo, da se več kot polovica lastnikov ni odzvala k pregledu, niti opravičila svojo odsotnost. Zaradi tega Uprava policije v Ljubljani opozarja vse lastnike motornih vozil, da so po obstoječih predpisih dolžni privedi svoja vozila h komisijem pregledu, ki se bo vršilo t. dni v Šiški (Triumph avto-garage), kakor je bilo to že v časopisih objavljeno. Proti vsem onim lastnikom vozil, ki se ne drže vrstnega reda pri pregledu in ki bodo izostali od pregleda, se bo prepovedala vsaka vožnja z nepregledanimi vozili in se bo proti posamezniku postopalo najstrožje po obstoječih predpisih.

○ Film o zatiranju sadnih škodljivcev nam dravi ob 19 pokaže podružnica SVD v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi kot najnovejšo dopolnilo k seriji predavanj, ki so jih o tem najvažnejšem vprašanju za sadjarje imeli minuli teden naši izkušeni strokovnjaki. Tajnik KD g. Kafol bo pokazal na živih slikah zatiranje škodljivcev epomladi. Film naj si ogledajo prav vsi lastniki vrtov! Na drugem filmu, »Mali vrtnar«, bomo pa videli obdelovanje vrta pomladi, torej pravilno gnojenje, sajenje, okopavanje itd. Vstop za člane in nečlane brezplačen.

○ Klub esperantistov v Ljubljani priredi v četrtek dne 25. febr. t. l. ob 20 v zadnji sobi Narodne kavarne skioptično predavanje o vulkanih. Predaval bo v esperantskem jeziku g. dr. Reya, vodja meteorološkega zavoda. Esperantisti, udeležite se v obilnem številu tega zanimivega predavanja, vabljen je tudi ostala javnost. Vstop prost.

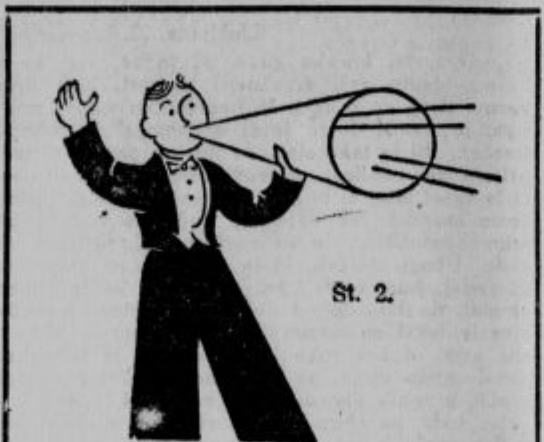
○ Ljubljanska podružnica Slovenskega lovškega društva obvešča svoje člane, da se vrši njen redni občni zbor v soboto dne 5. marca 1932 ob 20 v spodnjih prostorih hotela »Miklič« v Ljubljani. — Spored je objavljen v marčevi številki »Lovca«.

○ Železniškim upokojencem. Umrli je Gregor Oevirk, želez. upokojenec in naš član. Pogreb bo danes ob 16 iz hiše žalosti, Jegljeva cesta 10. Železniške upokojence v ljudno vabimo, da se pogreba v obilnem številu udeležijo. — Društvo železniških upokojencev v Ljubljani.

○ Redni občni zbor Zadruga čevljarjev za sodni okraj Ljubljana se vrši v nedeljo, dne 28. t. m. ob pol 10 dopoldne v dvorani Mestnega doma.

○ Dva nesrečna padea. V kavarni Emoni je včeraj dopoldne padel 29 letni radiotehnik Milenko Doberlet, stanujoč v Tobačni ulici 8. Zlomil si je nogo. — Predsinočnjim je v Zgornji Šiški na poledeh cesti padel 66 letni upokojeni sodni sluga Franc Schweiger, stanujoč v Zgornji Šiški 72, ter dobil hude notranje poškodbe.

○ Nesreča pri sankanju. Pri sankanju se je ponesrečil 15 letni Adolf Mašič, sin uradnika na Dunajski cesti 89. Poškodoval si je desno nogo pod kolenom in je moral v bolnišnico.



St. 2.

Ljubljana, 24. febr.

Spoštovani inserenti!

Medtem ste že morali prejeti pisma, ki sem vam jih naznanil minulo nedeljo tu na tem mestu — vsaj Vi iz Ljubljane. Prav gotovo soglašate z menoj, da je velikega pomena zlasti sedaj, da ne le ohranite svoje stalne odjemalce, temveč da si skušate še pridobiti čim največ novih interesentov.

Vaša odločitev bo tem lažja, ker smo poskrbeli, da se bo vrednost slehernega, tudi najmanjšega inserata, povečala za najmanj 100 odstotkov. Cene ostanejo neizpremenjene, kljub temu, da bodo Vaš inserat prebirali z največjo pazljivostjo deset in deset tisoč. Pod takimi pogoji vam pač ne bo težko odgovoriti na naše vprašanje: Ali hočete imeti »zlati teden«?

Za Veliko noč gre, ko velja že vnaprej popraviti bilanco! Dnevi 6., 9. in 13. marec so kot nalašč pripravljeni, da vzbude za Vas največje zanimanje! Če boste Vi storili svoje, bo storilo svoje, upajmo, tudi naših 100.000 do 150.000 bralcev!

V vseh mestih bodo govorili o Vas, pa tudi v sleherni vasi! Saj znaša »Slovenec« naklada ob nedeljah do 30.000 izvodov in se za Veliko noč še večja! Uspeh vam je tedaj zagotovljen!

Kot stoji v pismu, vam je oglasni odev »Slovenec« pri sestavi Vašega inserata z nasveti ustno brezplačno na razpolago, pisмено pa proti povrnitvi poštnine.

Ne pozabite, da je zadnji termin 8. marca!

Prihodnjosti o meni!

Vaš

Eden

izmed sto tisoč odjemalcev

V kratkem razpis nagrad! 75 nagrad, izmed katerih znaša prva celih 5000 Din!

Maribor

Mariborska okolica proti visokim cenam električnega toka

Maribor, 23. febr.

Elektrifikacija mariborske okolice lepo napreduje. Ožja okolica mesta je že v celoti elektrificirana in mestno električno podjetje razširja sedaj svoja omrežja preko teh ožjih mej ter stremi za tem, da zajame tudi del slovenskih gor. Za iniciativnost in podjetnost mestne občine je pokazala mariborska okolica mnogo umevanja ter tudi hvaležnosti. Nekaj pa le moti okolice ter je bilo povod za mnogobrojnih pritožb; to je — previsoke cene električnega toka, ki je v okolici ravno še enkrat dražji, kakor v mestu.

V mestu računa mestna občina tok za razsvetljavo po 3,50 Din za kilovatto uro. V okolici mesta pa stane kilovatto ura približno 7 Din. Visoko razliko plačujejo okolščani radi amortizacije omrežja, kate.ega je zgradila mestna občina s svojimi sredstvi. V nekaterih predmestnih občinah, kakor je to slučaj v Studenčih in Pobrežju, je prevzela del teh prispevkov v svoje breme dotična občina sama. V drugih, na primer v Radvanju, pa plačujejo prispevek za omrežje konsumenti. In baš ta prispevek je vzrok čestih pritožb. Prebivalstvo teh občin tvori po večini delavstvo in mali kmetje. Razumljivo je, da je za nje tako drag električni tok prevelika obremenitev, da mnogi že razmišljajo, če ne bi bilo umestno nadomestiti žarnice zopet s starimi petrolejkami. Ljudje varčujejo z razsvetljavo ter prižigajo žarnice le ob najnujnejših prilikah, kljub temu pa znaša mesečni obračun tako svoto, da vsak s strahom pričakuje inkasanta mestnega električnega podjetja.

Mestna občina motivira visoke cene toka v okolici s potrebo amortizacije omrežja. Okolščani

□ Delo pomožne akcije narašča. Radi omejitev v nekaterih obratih je število brezposelnih, za katere skrbi pomožna akcija, še naraslo. Ogravnica je zlasti v zadnjih dneh vedno prenapolnjena. Število porcij mleka in kruha ter obedov pa še narašča. Dosedaj zbrani prispevki in zaloge pomožne akcije bodo zadostovali, da se vzdržuje delovanje iste še do konca meseca marca v dosedanjem obsegu. Potem bo itak najhujša potreba minila, ker bo velik del brezposelnih našel dela pri gradbenih delih mestne občine.

□ Ker nima s čim živeti. Prebivalci barake v Melju so včeraj pozvali nemudoma na pomoč stražnika, da prepreči samomor nekega delavca, ki si je skušal pierazeti žile na roki. Stražnik je zaplenil delavcu J. K. britev s katero si je napravil že večjo zarezo na zapestju leve roke, vendar si še ni prerezal žile, ker so sostanovniki njegovo namero pravočasno opazili ter ga zadržali. Izjavil je stražniku, da si bo končal življenje, ker nima s čim živeti.

□ Avto ga je povozil. Na cesti med Mariborom in Limbušem se je dogodila danes popoldne hujša nesreča, čije žrtev je postal živinski gonjač Alojzij

šicer to potrebo razumejo, vendar ugibajo, kako izhaja potem občina v mestu samem, kjer ne zaračunava nikake amortizacijske pristojbine. Res je, da je število konsumentov v okolici znatno manjše, kakor v mestu ter je omrežje mnogo razsežnejše. Zato pa je instalacija omrežja v mestu zvezana z mnogo večjimi stroški, kakor v okolici. Tam zadoštujejo navadni leseni nosilci, v mestu pa se zahtevajo dragi kabli in razne varnostne naprave. Poleg tega pa tvori v mestu zelo obšutno obremenitev cestna razsvetljava, ki v okolici povsem odpade. In kljub temu je tudi v mestu samem električno podjetje še aktivno.

Elektrifikacija okolice predstavlja za mestno občino veliko in važno gospodarsko podjetje, ki je zgrajeno za trajno bodočnost ter ima v sebi začetke nepreglednih razvojnih možnosti. Število konsumentov v okolici bo neprestano še naraščalo, naseljevala se bo sem industrija, ker ne najde v območju mesta samega dovolj prostora za svoj razvoj. Radi tega je na vsak način neumestno, da teži mestna občina za tem, da amortizira celotno svoje okoliško omrežje že v nekaj letih. Elektrifikacija je danes poleg gospodarskega pomena tudi veliko socialno delo. Mestna občina se mora zavedati svoje velike naloge in tudi v tem pogledu dajati zasebnim tovrstnim podjetjem vzgled.

Kakor smo info mirani, pripravljajo nekatere okoliške občine primerne korake, da stopijo z mestno občino v stike ter razpravljajo o vprašanju amortizacije omrežja in znižanja cen električnemu toku. Prepričani smo, da bo akcija teh občin uspešna ter bodo našle pri mestni občini polno razumevanje in pripravljenost, da končno uredi to perečo vprašanje.

Muršič. Na povratku z živinskega sejma ga je dohitel v bližini Limbuša neki osebni avto. Na doslej še nepojasnen način je mož prišel pod avto ter dobil hujše poškodbe na desnem ramenu in stegnu. Poklicana je bila mariborska reševalna postaja, ki je ponesrečenca odpeljala v bolnišnico.

□ Peš v Južno Afriko. V Mariboru se mudita dva mlada nemška tehnika Althaus in Wesemann, ki nameravata potovati peš v Južno Afriko v upanju, da najdeta tam dela in zaslužka, kate.rega jima domovina ne more nuditi.

□ Uprava mariborske splošne bolnišnice razpisuje za dobavo in montažo strojne opreme pri hladilni napravi v splošni bolnišnici prvo javno pisмено ofertno licitacijo v skrajšanem roku na dan 14. marca t. l. ob 11 dopoldne v prostorih uprave tiskarske splošne bolnišnice. Pojasnila med uradnimi urami v navedeni upravi proti plačilu stroškov za izdelavo.

Kranj

Podružnica Slov. planinskega društva v Kranju sporoča, da bo njen redni občni zbor dne 9. marca ob 8 zvečer v Narodnem domu.

Važno za šole in učitelje!

Obvestilo

Veliki »Prosvetni šematizem«, t. j. šematizem resora Ministarstva prosvete, knjiga I. Osnovni pouk (ljudske in meščanske šole) je izšel.

»Prosvetni šematizem« knjiga I. vsebuje vse, kar spada v Osnovni pouk, tako:

I. Zakon o narodnih šolah s tolmačem.
II. Zakon o meščanskih šolah.
III. Spremembe in dopolnila v zakonu o narodnih šolah.

IV. Vse predpise, pravila, pravilnike in uredb. Ministrstva Prosvete, ki so do danes v veljavi.

V. Uradniški zakon, predpise o potnih in selitvenih stroških, predpise o urejanju oseb. odnos. šajev učiteljskega, stanovanja in kurjave učitelja itd.

VI. Pravila o polaganju praktičnega učiteljskega izpita in drugo.

VII. Prosvetno upravo (centralno, banovinsko in inspektorate).

VIII. Prosvetne ustanove.

IX. Staležno organizacijo UJU po členu 76. š.

z. ter nato

Zagreb, dne 20. februarja 1932.

Iz uprave Drž. pov. nakladne knjižare — školsko oddeljenje — Gunduličeva ulica štev. 24.

Br. 6474/32.

Kulturni obzornik

NOVA PORTRETNA SLIKA.

V izložbi polihstvene zaloge Iv. Dogana na Dunajski cesti je razstavljeno najnovejšo delo akademika slikarja Vladislava Pengova, olini portret ravnatelja Josipa Dostala, v velikosti 110x80 cm. Portretiranec je naslikan skoro frontalno sedeč za mizo p. i. študiju. Glava je dvignila od knjige in se za trenotek zamislil. Levice počiva mirno med listi knjige, glava desnica pa je na tem, da bi obrnila list. Horizont je izven slike in glava zato pomaknjena do roba slike. Jako učinkovita pletza kompozicije, ki je v vsem originalna in nova! Podobnost je tako izrazita in sijajna, da kar frapira. S tem je rečeno, da je slikar kaj izborno zajel duševno stran upodobljenca. Risa je krasna, barve so v blagodejnim soglasju, približajoč se skoro lepemu clair-obscuru. Roke, navadno križ portretnih slikarjev, izražajo na neprilipni in smotren način svojo funkcijo v sestavi. Tudi stazaža, zlasti star kipec na mizi, je ljubka in mirna. Tehnika slikanja je nad vse solidna in skrbna. Po vsem povedanem ima slika vse lastnosti dobrega portreta. Da, brez pridržkov trdim, da je ta portretna slika ena najboljših, kar se jih je pri nas izvršilo. Slikarju moramo iz srca čestitati na odlično uspehi sliki, ki kaže, da je slikal z resničnim občutjem.

Vladislav Pengov se je rodil dne 24. junija 1908 kot drugi sin našemu dobremu podobarju Ivanu Pengovu v Ljubljani. Njegov starejši brat Ivan je arhitekt, mlajši brat Božidar pa študira kiparstvo na Dunaju. Vladislav Pengov je v Ljubljani 1. 1926 dovršil realno z zrelostnim izpitom. Razen doma v očetovi delavnici je preje-

mal prvi pouk v risanju in slikanju v risarski in slikarski šoli »Probuček«, pod vodstvom slikarja Franca Serletja. Po dovršeni realki je odšel na umetnostno akademijo v Zagreb, kjer je študiral tri leta, leta 1929 pa je šel še na Dunaj, kjer je dve leti poleg slikarskih nauk obiskoval kiparsko mojstrsko šolo prof. Müllnerja. Leta 1931 se je vrnil v domovino. Naj omenim še nekaj njegovih del. Nekatero manjše slike v olju, n. pr. sv. Alojzij in sv. Ana so v zasebni lasti. Za gospoda nadškofa dr. Ant. Bon. Jegliča je naslikal veliko alegorično sliko (150x235 cm) »Smarnogorski romarje«. Za župnijo Butte, Montan v Ameriki je slikal dve oljni sliki (280x240 cm): Vstajenje in Vnebohod Kristusov. Lani je v župni cerkvi v Škofji Loki naslikal na slavaloku fresko »Kristus Kralj«. V cerkvi sv. Vida pri Malinski na Krku je tudi še lani slikal freske štirih evangelistov ter sv. Janeza Krstnika in sv. Petra, mogoče, jako dekorativne postavbe. Letos ga pa čaka obsežno in važno delo poslikanja župne cerkve na Bledu. P. F.

LJUBLJANSKA DRAMA: MOLNAR: NEKDO.

Franc Molnar je tudi pri nas doživel uprizoritev vseh tistih del, ki so jih igrali po svetu. Artist, teatralik nam je bil spocetka nekajkrat všeč; to je bilo tedaj, ko je tudi naše gledališče začelo hitreje in umetneje živeti — zato nas danes opesani Molnar ne more zadovoljiti, najmanj še njegovo aristokratsko okolje, v katerega postavlja svoje moderne bajke. Filmska bolezen. Dovtip sam na sebi ni slab. Gledališče ustvarja pred našimi očmi človeka, ki ga ni in vendar živi in učinkuje. Ta Nekdo, je mož, ki ga ustvarijo pisma, časopisi, domišljija in cela vrsta drobnih stvari, ki jih je mogoče prinešti v kovčegu in lahko pričajo o bitju in žitju takega in takega človeka. Molnar je napravil grofo, z njim omožil bogato žensko

nemeščanske preteklosti in jo nazadnje celo pripelje v roke idealnemu mladeniču — seveda mora poprej postati vdova. »Nekdo« je namreč prav tako lahko umrl kakor je živel, zakaj nazadnje je postalo njegovo življenje celo nadležno. Za tako realistično eksotičnost je seveda treba čarovnika — to je pustolovec, oče Cortin, ki svoji hčeri hoče pomagati do sreče. — Ta igra, prav molnarski dovtip ne nudi toliko prilike za uspeh, kakor bi mislili. Prvo dejanje s široko in vendar ne dovolj jasno ekspozicijo utrjuje, drugo dovtip skoraj izčrpa in tretje dovtip razteguje in pogreva. Obe glavni vloge Cortina in Edite igrata g. Levar in g. Nablocka z veliko prizadevnostjo in oblikovno vestnostjo, a sta togi podobni — brez življenjskih osnov in ves trud — čemu. Ljubimca igra g. Dre-novec. V igri je nekaj epizod, ki so bolj žive in nekatere orisane s lahko ironijo n. pr. odvtnik (g. Jerman), sobarica (ga. Gabrijelčičeva), ravnatelj hotela (g. Potokar), krčmar (g. Daneš), lakaj (g. Sancin), žena (ga. P. Juvanova). Igro je prevedel in režiral g. prof. O. Sest. F. K.

KONCERT MLADINSKEGA ORKESTRA NA ORGLICE.

»Slogac« dela sistematično. Poleg mešanega zbora se lepo razvija njen orkester in prav lepo raste v tihem delu njena glasbena šola, ki obsega že več različnih predmetov in ima že ugledno število učencev. Za resnimi stilnimi koncerti je prišla sedaj še mladina, njen orkester na orglice, ki je pri nas gotovo prvi in edini. Ko so obšli že nekaj krajev po deželi, so se mladi »umetniki« predstavili v nedeljo Ljubljani. Krog 30 jih je, podpirajo jih izredno diskretno 3 violine, 1 čelo, 1 kitara in 1 harmonika, da deloma podpro i melodijo, okrepe spremljavo in osvežijo z vpletenimi figurami harmonij. Koncert je privabil prepolno dvo-

rano mladine, med katero ni manjkalo odraslih, ki jih je prignala morda največ radovednost, a so morali z živahnim ploskanjem priznati, da so bili iznenadeni. Prof. K. Jajr je mož podrobnega, vztrajnega dela in ima pri svojem delu zelo srečno roko. Niso še pozabljeni njegovi številni mladinski koncerti, ki jih je svoječasno prirejal v dvorani Filh. družbe. Sedaj se je lotil pod okriljem »Slogac« nove ideje, ki je na Nemskem že precej napredovala, pri nas je pa še ne poznamo. Koliko ljubozni, koliko vztrajnega podrobnega dela je moral imeti i on i mladi »godič«, da so mogli ves spored tako točno naštevirati. Niti najmanjše netočnosti ni bilo mogoče zapaziti. Posebno dinamika je bila izvrstna tako, da bi jo moral vsakdo je slišati, sicer ne more vorjeti, kako so prešli iz močne igre v komaj slišni pp. Poskušali so se celo v solističnih partijah.

Odštejmo od tega nastopa vso umetnost, ki je itak ne smemo iskati in še manj zahtevati pri teh mladih dečkih, vendar ostane še vedno dosti pozitivnega uspeha.

1. V tem mladem naraščaju se je svetlikalo toliko discipline in je žarelo iz skupine toliko ljubozni do glasbe, da že samo to dvoje zasluži priznanje in je truda vredno.

2. Če vnamemo mlada srca za lepo glasbo, jih izgrajamo iz vsega onega zapeljivega, mamečega, vsakdanjega, včasih celo surovega ozračja, v katerem se današnja mladina — ne ravno po svoji krivdi — giblje. Ta vzgojni moment je druga velika pozitivna pridobitev tega dela.

3. Ti »godiči« si zbuje in izvečajo v mladih letih, ko še ni ne tehtajo žrtve — ne poznajo težav, čut za lepo glasbo in je to najuspešnejša priprava za bodočega globokega idealnega glasbenika. K temu misijonskega delu in lepemu uspehu moramo čestitati prof. Jeraju in »Slogac«.

Dnevna kronika

Kaj pravite?

Belgrajska »Politika« ima tudi tako »proslulo kurčivo«, kakor jo ima »Slovenec« v svojem »Kaj pravite?«, namreč rubriko »Medu nama«. Seveda je ta rubrika »proslula« po večini le za one, ki so po njej prizadeti, prav tako, kakor je »Slovenec« »Kaj pravite?« neprijeten le takim. Vendar nekaj pa bi dalec rad zapisal »Politiki« v album, ne zaradi sebe, ki nisem prizadet, temveč zaradi skupne stvari, namreč v interesu čisto slovenskega jezika in čisto srbskohrvatskega jezika.

Včeraj berem v »Politiki« jezno pritožbo, da razpošilja neka slovenska tiskovna družba v južnih banovinah prospekte, v katerih ponuja svojo »testenino« v jeziku, ki ni posvečen pravilno srbski (seveda tudi ni slovenski). Prav je tako, da bratje Srbi in bratje Hrvatji tako tenkočutno pazijo na čisto slovenski jezik. Z vsemi simpatijami smo Slovenci pripravljani spremljati in tudi podpirati taka gibanja. Mi imamo v tem iz zgodovine imenitne skušnje. Vendar »Politiki« nekaj na uho: Skoraj vse južne tiskovne družbe, ki prodajajo tudi na Slovenskem, prav tako ne pazijo na čisto slovenski jezik in dostikrat si Slovenci razbijamo glave, kaj pomenijo razni »prekluki« in »lozi« in podobno, ki nam jih ponujajo belgrajske in zagrebške tiskovne družbe. So nekatere južne tiskovne družbe, ki bi rade po slovensko ponujale svoje blago, samo najbrže ne vedo niti za enega slovenskega študenta v Beogradu ali Zagrebu, ki bi jim njihov srbskohrvatski tekst lepo prebral na slovensko. Prav tako, kakor ima »Politika« prav, ko očita slovenskim tiskovnim, da ne znajo srbski. Sicer pa: koliko slovenskih tiskovnih družb si resno prizadeva, da bi svojo reklamo celo pri nas, v Sloveniji, opremile res z neoporečnim slovenskim besedilom. Celotno pri nas se zdi našim trgovcem skoraj odtu, da bi najeli postojenega korektorja jezika na reklamah. Gospodje od »Politike«, kadar pridete morda na politične v Ljubljano, nas obiščite in vam bomo za dokaz pokazali samo reklamo ljubljanskih kinematografov! To se boste čudili! Pod istim zlogom, kakor pri vas, trpijo tudi pri nas. Saj vemo, da mora na primer velik belgrajski list »Vreme« izraz »naramenice« v oklepaju pretolmačiti: »hontregerije«. No, jezik smo čistili mi že pred desetletji, dobro je, da ste tudi vi to pričeli. Tudi Beograd, glavno mesto naše države, bo za Slovenca že neprimerno lepši, kadar bodo z njegovih ulic izginili napisi, kakor »večeraje«, »konditoraje«, »spengleraje« in podobno.

»Politiki« samo svetujemo, naj svojo borbo za očistitev srbskohrvatskega jezika odločno nadaljuje. Slovenskim tiskovnim družbam svetujemo, če ne znajo res prave srbskohrvatske, naj ponujajo v južnih krajih v slovenski. Pri takem nasvetu je dal že pred leti našim tiskovnim nekim bratcem iz Karlova. Saj mnogo tiskovnih družb pri nas v Sloveniji svoje blago izključno tudi le v srbskohrvatski. »Politiki« in z vsemi, ki res želijo narodno, pa se bomo borili zlasti proti onim tiskovnim, domačinom in inozemcem, ki se vedno nam skromnim jugoslovanskim državljanom ponujajo svoje blago — v nemščini. To pa ne samo »med nami«, kaj pravite?

Ne pozabite si ogledati

PROTIALKOHOLNO RAZSTAVO,

ki je odprta cel teden do nedelje 28. febr. vsak dan od 8 do 12 in od 14 do 18 v zeleni dvorani Uniona (levo od velike dvorane)!

Koledar

Sreda, 24. februarja: Prestopni dan.

Novi grobovi

† V Ljubljani je včeraj umrl g. Leo Winterleiner. Pokopnik je bil 15 let plačlini natakav v kavarni »Slo«. Marsikateri naš študent se ga bo spomnil, s kakšnim odličnim nastopom je znal pokojni Winterleiner na lep način ugoditi željam manjpremožnih gostov, zlasti dijakov, čeprav se nihče ne ve, koliko je pokojnik žrtvoval sam iz svojega za nepremožne, zlasti za dijake. Za pokojnik Winterleinerjem ne žalujemo samo njegovi sorodniki — zapustil je sina v preskrbljenem položaju — temveč tudi vsi, ki so od pokojnika prešli kakšne dobrote. Pogreb pokojnika bo v četrtek ob 15 popoldne iz mrtvašnice na pokopališče Sv. Križa. Plačila ni dobil na tem svetu, naj ga dobi na onem!

† V Catežu pri Veliki Loki je umrla v visoki starosti 88 let splošno spoštovana in priljubljena gospa Marija Miklič, mati svetnika drž. železnice M. Mikliča. Pogreb bo v sredo 24. t. m. popoldne. Naj v miru počiva! Zaljubljen naša iskreno sožalje!

Ostale vesti

— Pozor, koga se tiče! Le še par dni bomo pošiljali »Slovenca« onim p. n. naročnikom, ki se niso odzvali na naša večkratna opozorila glede poravnave zaostale naročnine. Ustavljanje lista je skrajno neljubno upravi in naročniku, zato naj vsak, ki se čuti prizadetelega po tem le obvestilu, nakaže nemudoma vsaj delni znesek. Po dopisnici pa naj naročnik v takem slučaju naznani upravi, kedaj bo nakazal ostalo naročnino za tekoče leto.

— Zadržani pot p. Ivana Pavca. Kakor smo že poročali, je v Gornji Radgani utrjen konfal svoj življenjski pot g. p. Ivan Pavca. Njegovo truplo so položili v soboto, 20. februarja predpoludne na pokopališču sv. Petra k večnemu počitku. Že v zgodnjih jutranjih urah so hiteli ljudje, da se pokopajo in se poslovijo od dobrega starčka. Prihiti so od blizu in daleč, da s svojo navzočnostjo počastijo njegov spomin. V pismu, ki ga je zapustil, je izrazil željo, naj ga nešajo in položijo v hladni grob njegovi vinarji. Bilo je ganljivo, ko se je ob častnem številu duhovništva in večštevili množici ljudstva pomikal sprevod do groba, kjer mu je odločen prostor do vsajenja. Naj mu Gospod milostno povrne v večnem življenju vse, kar je storil dobroga v svojem zemeljskem življenju.

— Še en glas za neokrnjenost univerze kralja Aleksandra v Ljubljani. Dopolnilno k včerajšnji notici pod tem naslovom sporočamo, da je bil na običnem zboru Slov. zdravniškega društva v Ljubljani dne 20. febr. sprejet dodaten predlog g. prof. dr. Zalokarja, ki se glasi: »Ako bi prišlo ljub. vsemu do ukinitve medicinske fakultete v Ljubljani, potem naj se mesto nje ustanovi inštitut za praktično medicino.« — Predsednik Slov. zdrav. društva dr. V. Meršol.

— Vložitev prijav za draginske doklade drž. upokojencev. Dravska finančna direkcija razglasa: Ker premožni drž. upokojenci, upokojenke ter vdove in sirote po upokojenosti ki prejemale pokojnine od te fin. direkcije, doslej še niso predložili predpisanih vnovičnih prijav za draginske do-

klade, se s tem vsi ponovno opozarjajo, da morajo najkasneje do 1. marca 1932 vložiti te prijave. Predpisane obrazce je založilo »Društvo drž. upokojencev in upokojenk v Ljubljani« in se dobe pri društvu po 1 Din komad. Dobe se pa tudi pri tobačnih zalozhah in vsaj v eni trafiki povsod, kjer so sedeži okrajnih sodišč. V Ljubljani jih prodaja trafika Pogačnik na Dunajski cesti 14, v Celju se dobe v trafiki Perovšek Alme na Kralja Petra c., v Mariboru pa v trafiki Svetek Pavle v Gosposki ulici. — Vsi upokojenci, ki prijav še niso vložili, se opozarjajo, da se jim izplačanje draginskih dokladov po predpisih uredb o drag. dokladah ustavi, če do 1. marca t. l. ne predložijo prijav odseku za računovodstvo dravske finančne direkcije v Ljubljani, osebno ali po pošti. S prijavi nam je predložiti tudi vse potrebne dokazilne listine, kakor je to na hrbitu prijavnega obrazca navedeno. Predložiti je pa treba samo tiste listine, katere niso bile v pretekli jeseni že predložene, vsi pa morajo priložiti potrdilo pristojne davčne uprave o premoženjskem statusu in davčnem predpisu.

Mati, Tvoj otrok hrepeni po sladčicah. Njegov organizem jih potrebuje. Kaj je tečnejša in redilnejša sladčica kakor »Sadvilca«, enake v čokoladi. Vrečica Din 5.—

— Razpisane zdravniške službe. Kr. banska uprava dravske banovine razpisuje tale mesta: pri javni bolnišnici v Celju službo sekundarija s plačo banovinskega uradniškega pripravnika mesečnih 1550 Din; pri obč. državni bolnišnici v Ljubljani dve mesti sekundarnih zdravnikov s plačo uradniškega pripravnika; pri javni bolnišnici v Brezicah službo sekundarija s plačo banovinskega uradniškega pripravnika mesečnih 1550 Din. Prošilci morajo izpolnjevati pogoje §§ 3 in 4 zakona o uradnikih in dokazati, da so dovršili zdravniško pripravniško službo (staž). Prošnje naj se vložijo najkasneje do 8. marca 1932.

— Vremensko poročilo iz Kranjske gore po stanju dne 23. februarja 1932 ob 7 zjutraj: barometer 761 mm, temperatura —10, vreme jasno in mirno, veter jugovzhodni, snega 50 cm, smuka idealna, skakalnica uporabna, sankališče uporabno, izgledi za nedeljo odlični.

Ljudje, ki kašljajo

so neprimerni! Ako kašljate, vzemite



KRESIVAL.

Ozdravi Vas takoj. Odobreno od Min. soc. politike in narodnega zdravlja S. št. 1433, 6. II. 1932.

— Štirje ponesrečenci. Zelo nevarno se je ponesrečil 56 letni posestnik Franc Vilfan z Gornje Senice pri Medvodah. V Medvodah so se splašili konji pred vozom, naloženim z opeko. Vilfan je padel pod voz ter dobil zelo nevarne poškodbe na glavi. — Hlod je zmečkal nogo 26 letnemu hlapcu Francu Klopčiču s Poglada pri Moravčah. — V levo roko se je pri sekaniu drv vlekla 84 letna posestnikova žena Marija Justin a Hlebec pri Radovljici. — Na železniški postaji v Veliki Lašči je neznan človek sunil z nožem v prsa 22 letnega brezposelnega delavca Jožeta Kralja iz Male vasi pri Podgorju ter ga nevarno ranil. Vsi štirje ponesrečenci se zdravijo v ljubljanski bolnišnici.

— Pri zaprtju, motenju prebave, gorečici, navali krvi, glavobolu, splošnem slabopontju vzemi na tešče kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice. Po izkušnjah na klinikah za notranje bolezni je »Franz-Josef« voda zelo dobrodejno odvajalno sredstvo. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in speerijskih trgovinah.

— Finan. ministrstvo znižalo zagrebški mestni proračun za skoraj 16 milj. Din. Zagrebški občinski svet je v proračunski razpravi po vseh mogočih restrikcijah dolečil proračun izdatkov na 146 milijonov 697.668 Din. Finančno ministrstvo je pa to vsoto znižalo na 130.806.277 Din, torej za skoraj 16 milijonov. Dohodke je finančno ministrstvo znižalo za 10.631.883 Din. Razlika med dohodki in izdatki se bo krila s 35% občinskimi dokladami.

— Nesreča. V »Slovenec« z dne 10. febr. smo poročali o nesreči, ki se je pripetila 55 letnemu Francu Jerebu v Loki pri Mengšu. Jereb pa ni bil uslužben pri županu na Loki pri Mengšu, marveč ga je najela Marija Sršen iz Loke št. 91, da ji pripelje voz drv iz gozda. Jereb je res šel v gozd, in sicer s konji, ki mu jih je dala na razpolago mati Marije Sršen Marija Jagodice iz Loke št. 47. Med vožnjo je Jereb tako nesrečno padel pod konje, da je šel voz čez njega in mu strl prsni koš. Prepeljali so ga, kakor smo sivočasno poročali, z reševalnim avtomobilom v ljubljansko bolnišnico, kjer je kmalu nato umrl.

— Pobegli jettink — svetovni potnik. Policija v Stolcu je aretirala čudnega svetovnega potnika, ki je hodil okrog s palico, ki je bila vsa okovana z žebli. Pripovedoval je, da je na vsak kilometer, ki ga je prehodil, zabil v palico žebelj in da je doslej zbral veliko število palic, v katerih je zabitih 400.000 žebeljev, kajti toliko kilometrov da je že prehodil. Policija si je svetovnega potnika ogledala nekoliko pobližje in ugotovila, da je že dolgo iskani jettink Vekoslav Brdarčič, ki je bil obsojen zaradi uboja, pa je leta 1930 pobegnil iz jettinšnice v Slavoniski Požegi. Po begu iz jettinšnice je izvršil že celo vrsto goljufij, zaradi katerih ga iščejo različna oblastva.

— Dr. Josip Srebrnič, škof na Krku je izdal: Korizmena poslanica za leto 1932 — Što nam je Papa? Prigodno desetgodnišnje vladanja Sv. Oca Pape Pija XI. Cena 4 Din. Narčajo se v Jugoslav. knjigarni v Ljubljani.

— Od duše do duše. Pisma dobrim ljudem spisal P. Lippert, prevedla Dora Vodnik, Ljubljana 1931, strani 228, cena 40 Din, vezano 45 Din. Knjiga, ki je neprecenljive vrednosti za duhovni napredek in notranjo izobrazbo, je predvsem namenjena ljudem, tistim, ki so željni hrepenenja po večnosti, iščejo resnico, religijo, Boga. Potrebneje in bolj v duhu našega časa napisane knjige bi si ne mogli želeli. Knjiga obravnava vprašanja, ki silijo vernemu človeku vsak dan na jezik, a jih v sebi zatira, ker se boji, da bi nanje ne dobil pomirljivega odgovora. Zato začenja Lippert svojo knjigo s poglavjem »Nikogar nimam« in nadaljuje s svojim širokim obzorjem, z razumevanjem za stiske in težave sodobnega človeka: razreši in utemelji ogromno število konkretnih primerov in jim da svojo sijajno, na temelju prave vere sionece tolačenje. Mnogim bo ta knjiga vrj tolažbe, vere, upanja, mnogim razodetje in razveseljenje, močna duhovna opora pa nedvomno vsem onim, ki v neizprosnih resničnostih priznavajo in izpovedujejo želo svoje duše po večnosti, po religiji, po Bogu, po Cerkv. Vsem tem je ta knjiga namenjena, vsi ti naj sežejo po nji, da bodo videli od duše do duše, na pola, ki vodijo v onostranstvo. Knjigo je založila Jugoslav. knjigarna v Ljubljani.

Celje

» Vincencijeva konferenca ima drevi zadnjo sejo pred običnim zborom. Naj ne zamudi nihče od rednih članov te važne seje.

» Prodavanje o slovenskih književnih družbah in revijah bo na nocojšnjem sestanku dekliskega ods. KPD. Govoril bo priznan strokovnjak.

» Uradni dan okrajnega gremija trgovcev v Celju za člane iz gornjegrajskega sodnega okraja se vrši v četrtek, dne 25. t. m. v Gornjemgradu od 11 popoldne do 4 popoldne v posebni sobi gostilne ge. Šarbove. — Natelstvo.

» Izgubila je neka gospodična v soboto popoldne na Glavnem trgu zavoj skic. Zavoj je bil naslovljen na A. B. C. Studio, Berlin. Ker so skice za najditelja brez vrednosti, se prosi, da bi oddal zavoj pri predstojništvu mestne policije proti nagradi 100 Din.

» Neposredni davki in vojnice za 1. četrtletje zapadli. Davčna uprava razglasa: Skrajni rok za vplačilo zgradarine, pridobnine, rentnine, družbenega davka, pavšalni davek na poslovni promet in vojnice za prvo četrtletje tekočega leta je potekel 15. t. m. Zamudniki naj ta četrtletni obrok poravnajo sedaj nemudoma, da se izognejo ekszekuciji, ki bo sedaj v dostavljivi opominov uvedena. Opomin je prva stopnja ekskucijskega postopanja in zvezan s stroški, ki znašajo 1% dolžne vsote ali najmanj 10 Din v vsakem primeru.

» Nesreče. Rudar Mihael Šmerek iz Male Breze pri St. Rupertu nad Laškimi je doma snalil staro nabasano pištolo. Pri tem se je sprožila pištola in kroga je prestrelila Šmerek desno nogo. — Posestnikova hčerka Kristina Bukškova iz Tlak pri Donauški gori je doma zvrnila nase posodo kropa ter se močno opekla po telesu. — 50 letna Franciška Jugova, delavka v steklarni pri Sv. Križu pri Rogški Slatini je v ponedeljek 22. t. m. na poti iz tovarne proti domu na poldnevalci čisti padla ter si zlomila levo nogo. — Vsi trije ponesrečenci se nahajajo v javni bolnišnici.

Ptuj

Ptujski sejmi. Prignanih je bilo na zadnji živalski sejem 141 krav in telic, 91 volov, 9 bikov, 46 konj, skupaj 287 glav. Prodanih je bilo 111 glav in sicer po sledečih cenah: Krave 1.50—3.50, telice 3—4.75, voli 3—4.50, bik 3—4 Din za kg žive teže. Konji po 500—2750 Din. — Na svinjski sejmu pa je bilo prignanih 178, prodanih pa 73 komadov. Cene 5—7.50 Din za kg žive teže. V glavnem so ostale cene iste kakor pri zadnjem sejmju. Prihodnji živalski sejem bo dne 1. marca.

Zasačen lovski tat. Zaprišeženi lovski paznik Blaž Toplak je naletel na Pongračevem lovišču na nastavljen zanke, katere pa je pustil na mestu, zategnjeni jih tako, da se zajci niso mogli ujeti. Naslednje jutro se je spravil v zasedo ter res kmalu pričakal lovskega tatar, ki je prišel pregledat svoje zanjke. Bil je to neki posestniški sin iz okolice. Ko je zanjke pobral ter se odpravljal k odhodu, je planil lovec proti njemu ter ga prijel. Ves v strahu se je tat zgrudil na kolena ter ga s povzdignjenimi rokami prosil, naj ga izpusti ter ne ovadi. Bilo pa je zaman, ker je lovec kot zaprišežen organ dolžan tako pregreho ovaditi. Sodišče je uvelo na prijavo kazensko postopanje.

Znaki gospodarske krize. Sodna deska je zopet polna dražbenih oklicev in to tako na premoženjske kakor na nepremičnine. Ugotovili smo, da je število ekskucij v tekočem letu že za 100 večje, kakor je bilo lani v isti dobi. Veliko krivde na tem nosi žalibog ljudstvo samo. Opazja se, da se ljudje tožarijo za vsako malenkost in to ne le na civilnem, ampak tudi na kazenskem sodišču in niti oddalec ne pomislijo na posledice ogromnih stroškov, katerih naposled ne morejo ovaditi. In ako upoštevamo zraven še splošno gospodarsko in denarno krizo, ni čuda, da propadajo domovi drug za drugim. Mnogo manj gorja bi bilo po deželi, če bi ljudje vsaj sedaj v hudih časih opustili žalostno, nes pametno in drago tožarijenje.

Dolina nad Trilcem. Pevski zbor »Planinčak« je priredil v poslopju osnovne šole svoj prvi posrečeni koncert pod vodstvom g. Avgusta Clemente, šolskega upravitelja. Koncert je bil proti pričakovanju odlično obiskan ter je tudi sicer dobro uspel.

Opr. št. 2850/23—1931—64.

Razpis

Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu, zastopan po Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani bo oddal v svojem zdravilišču Radio-Therma Laško v Laškem

dobavo in montažo centralne kurjave in vodovodnih naprav z vsemi pomož. zidarскими deli

Ponudbe, kolkovane s kolkom 100 Din in z vsemi prilogami naj vložijo ponudniki v posebnih zapečatenih ovojih z napisom: »Ponudba za izvršitev centralne kurjave in vodovodnih naprav v Radio-Thermi Laško« v vložišču podpisane urada v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 20

do 15. marca 1932 do 10 popoldne.

Ponudbe, ki ne bi odgovarjale vsem razpisnim pogojem, kakor tudi vse naknadno došle ali brzojavno odnosno telefonsko najavljene ponudbe, se ne bodo upoštevale.

Odpiranje ponudb se bo vršilo 15. marca ob 10 popoldne v pisarni podpisanega urada, soba št. 200.

Okrožni urad si izrečno pridržuje pravico prosto izbirati izmed prejetih ponudb in to brez ozira na njih višino. Prav tako si pridržuje pravico razveljaviti licitacijo, ne da bi bil dolžan dajati ponudnikom kak pojasnila.

Ponudba, kakor tudi vse predpisane priloge morajo biti spisane na uradnih tiškovinah, ki se dobe v pisarni podpisanega urada, Miklošičeva cesta št. 20, soba št. 201, proti odškodnini 50 Din.

OKROŽNI URAD ZA ZAVAROVANJE

DELAVCEV V LJUBLJANI,

dne 22. februarja 1932.



Zakaj brez kofeina?

Navadna kava vsebuje 1—2% kofeina, rastlinskega strupa, ki lahko pri mnogih ljudeh povzroči težkoče srca, povišanje krvnega tlaka, motenje spanja, razdraženje živcev ali ledvic. Zaradi kofeina naj bi otroci sploh ne pili kave. Kofein je vzrok, da mora zdravnik takorekoč dnevno zabranjati navadno kavo. Venomer bolj potrebna je postala prava kava, ki ji je odvzet kofein. Kava Hag je prava najplemenitejša zrna kava, ali brez kofeina, ter popolnoma neškodljiva, tako zdravim, kakor tudi bolnim. Celo deca sme brez pomisleka piti mleko s kavo Hag. Najnovejša raziskovanja so pokazala, da mleko, začinjeno s kavo Hag, ni samo tečnejše, ampak tudi najlažje prebavljivo. Kava Hag je vseskozi kvalitetna, je najboljša vrsta kave tvorijo njeno mešanico. Izdatnost ji je neoporečna. Posebna organizacija pa skrbi, da kava Hag dobi vedno svežo v vsaki dobri trgovini z živili. Servira se na željo tudi v hotelu in kavarni. Brezplačen vzorec prejmete — ako pošljete izrezek tega oglasa in 1 Din za odpreme stroške — od Kave Hag d. d., Tomašičeva ul. 4, Zagreb.

Sport

BELI SPORT NA DOLENJSKEM.

Smučanje se je tudi na Dolenjskem razvilo ter so imeli v nedeljo prvo smuško tekmo, ki so jo organizirali prijatelji belega sporta in SK Elan v Novem mestu. Zanimanja za ta sport je bilo veliko. Ljudje so kar trumoma vreli v Klemenčičovo kotlino. »Zlebe« imenovano. Tam je bil start in tudi cilj smuških tekem, tam je tudi naravna in umetno napravljena skakalnica.

K tekmi se je prijavilo 52 tekmovalcev in tekmovalci, seniorjev, dam in juniorjev. Na cilj so prispeli: seniorji: 1. Palčič Branko (št. 9), 2. Grm Mirko, 3. Stepišnik Jože, 4. Rezelj Miha. — Dame in juniorji so imeli 2 km dolge proge; na cilj so pršli: Dame: 1. Zega Marija, start št. 3, prevozila 21:45; — Juniorji: 1. Jevšek Miloš, start št. 1, prevozil 15:17, 2. Košir Dore, start št. 10, prevozil 15:30. — Po tekmi v smuku so nastopili skakalci: Palčič, Stepišnik in Bovec, od mlajših pa Vukšinič in Košir. — Tekme so potekle v najlepšem redu. Tehnični vodja je bil g. Riko Jerčič, starterja in časomerica gg. Medic in Paulič. Sodniki pri skokih so bili prof. Fon, Paulič in Jarc.

Kamnik

Zimska sezona gre h koncu, vendar pa namerava še do nedelje SK Kamnik izvesti medklubске skakalne tekme, ki se jih bo udeležilo veliko število najboljših skakalcev. Skakalne tekme se bodo pričele po prihodu vlaka ob 4 popoldne. — Tudi sankalni sport, ki je pri nas prišel že iz mode, se zopet poživlja v modernizirani obliki. Na tovarni avto se navežejo sanj in hajd — okoli sveta, bolje rečeno: od oštarije do oštarije, kjer se malo ogrejejo. V nedeljo so se menda nameravali popeljati na treznostni kongres v Ljubljano, pa so zgrešili pot... — SK Kamnik je v nedeljo organiziral izredno uspešno izlet na Gozd. Fantiči z Gozda so si napravili tudi malo skakalnico, kjer so kamniški smučarji napravili klubsko tekmo; nagrade: mandarince in čaše mleka. Boj med domačini z Gozda in Kamničani je bil baže precej oster, a preživljanja krvi ni bilo.

Jesenice

Prava športna nedelja je bila za Jesenice pretekla nedelja. Kamor si se ozrl, si videl smučarja, ki je »treniral«, pa naj si bo že po dveh ali pa po vseh štirih! Največ zanimanja pa je bilo za smuško tekmo, ki jo je priredil športni odsek »Borec«. Na progi deset kilometrov je startalo 22 tekmovalcev, od katerih jih je doseglo na cilj 21. Izpred Krekovega prosvetnega doma so jo uredili skozi Hrenovico in čez Savo pod Možaklo, proti Hrušici in po raznih vijugah, vzponih in pobočjih nazaj na Savo, kjer je bil v bližini doma cilj. Prvi je prišel Jamar Viktor, ki je prevozil svojo dolgo progo v 58 min. 3 sek. in 4 petinkah sekunde. Drugi je bil Brtončelj Janko, 59:25.1; tretji Pengaj Anton, 59:55 sek. — Popoldne ob treh pa je na Hrušici startalo deset smučarj; cilj je bil za Pavlinovo vilo na Jeseniah. Prva je prišla na cilj Alice Delgoš v 14:6, druga Rozman Rozka, 14:34, tretja Kočar Stana, 14:56. — Tekmovali so tudi taki, ki imajo vsaj poldrugi stari cent. Priglasilo se jih je sedem, eden med njimi je imel 102½ kg. Kljub teži pa so vozili dobro. Vzeli pa so isto routo kot smučarke in je prvi prispehal na cilj Gabriel Nace in sicer v 13:10, drugi Novšak Viktor 13:20½, tretji Petrič Franc 13:28. — Športni odsek »Borec«, pod čigar vodstvom sta se vršili prvi dve tekmi, se vsem darovalcem krasnih dobitkov prave iskreno zahvaljuje.

Katol. prosvetno društvo Dvojce je priredilo v nedeljo, 21. t. m. člansko smučarsko tekmo v dveh skupinah. V prvi skupini na 9 km je prispel prvi na cilj Pintar Franc v času 49:50 sek., temu je sledil Kosmač Janez 50 min., 3. Mertelj Kristelj 52:8 sek. — V drugi skupini na 7 km je dosegel prvo mesto Smolej Jakob I. v času 47:10 sek., 2. Smid Jakob 47:35 sek., 3. Smolej Jakob II. 48:45 sek. — V drugi skupini so bili sami začelniki in so tudi vsi ostali tekmovalci prispeli na cilj v času ene ure, čeprav je bil sneg na solčni strani zelo južen. Sedaj pa se prav pridno vadijo naše članice, ki bodo v nedeljo tekmovalce.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20

Sreda, 24. febr.: ZDRAVNIK NA RAZPOTJU.

Red B. Četrtek, 25. februarja: NEKDO. Red A. Petek, 26. februarja: OPERA.

OPERA

Začetek ob 20

Sreda, 24. februarja: Zaprtje.

Četrtek, 25. februarja: TRIJE MUSKETIRJI. Red E.

Abonenti reda E imajo za svoj abonma v četrtek 25. februarja operetno predstavo: »Trije mušketirji« z gg. Gostčem, Pečkom in Zupanom v naslovni partijah. Ostala zasedba obična.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 24. februarja ob 20. uri: RADIKALNA

KURA. Ab. B. Znižane cene. Gostovanje g. Jos. Daneša.

Četrtek, 25. februarja ob 20: GROTESKA SEDA-

NJOSTL Ab. D.

Vir naše odpornosti

Vodja indijskega naroda v njegovi silni borbi za svobodo Gandhi je bil in z njim tisoč pri-
staev. Ni prvič, da se Gandhi nahaja v tako mučnem
položaju. Ni to trpljenje prvo in vendar vsa nešte-
vilna preganjanja niso zlomila njegove silne odpor-
nosti niti vere v zmago pravične stvari. Odkod
Gandiju tako globoko prepričanje, odkod ta silna
odporna moč in neomajeno zaupanje?

Odgovor na to je dal sam Gandhi. Ko se je vozil
z ladjo iz Londona v svojo ljubljeno domovino po
brezuspšno končani konferenci, so mu potniki, ki
so se z njim vozili, stivali po opravljeni večerni
molitvi najrazličnejša vprašanja. Zanimivo je, kaj je
odgovoril, ko ga je nekdo vprašal, kaj misli — o
molitvi.

Takole je razlagal:

»Molitev je prinesla mojemu odrešenju živ-
ljenje. Brez nje bi že davno globoko zašel. Moja
autobiografija Vam bo pripovedovala, kako mnoge
in obenem bridke preizkušnje sem preživel, take,
da so mi vrinile dvom. In da sem ga zmagal, se
moram zato zahvaliti samo molitvi. Le to bi Vam
rad še povedal, da mi v življenju molitev ni bila
isto kakor resnica. Če sem zašel v položaj, iz ka-
terega si nisem vedel pomagati, mi je bila molitev
naravnost potrebna. Čim bolj se je moja vera pri-
bliževala Bogu, tem silnejše je bilo hrepenenje po
molitvi. Brez molitve se mi je zdelo življenje ža-
lostno in prazno. V Južni Afriki sem prisostvoval
krščanski službi božji. A ni me mogla osvoboditi. V
molitvi se kristjanom nisem mogel pridružiti. Boga
so nadlegovali s prošnjami. Jaz pa sem baš v tej
točki popolnoma odpovedal in nisem mogel z njimi

do konca moliti. Izgubil sem vero v Boga in molitev
in do svoje prihodnje stopnje nisem čutil v življe-
nju ničesar drugega kot puščavo. A na svoji novi
stopnji sem pa začutil, da je molitev za dušo prav
tako potrebna kot hrana za telo. Jed za telo in te-
lesno zdravje niti toliko važnosti ni. Molitve lačen
ni treba nikoli biti, sili smo jo pa lahko (to se
pravi, da nam je ne zmanjka). Dalje pripoveduje
Gandhi svojim poslušalcem, da je tudi mir, po ka-
terem tako hrepenimo — sad molitve. »Jaz nisem
nikak znanstvenik, pač pa skušam biti mož mol-
itve«. — Tu ga prekine mlad mož, ki je obenem z
mnogimi tovariši pri študiju zgubil vero: »Toda,
gospod, kjer Vi začenjate z vero, začenjamo mi z
nevero. Kako pa naj molimo potem?« Gandhi pa od-
govori: »Ni v moji moči, da bi Vam dal vero v
Boga. Saj so pač gotovo stvari, ki so same po sebi
razvidne, gotove, a vendar po tem še ne dokazane.
Bivanje Boga je kot kak geometrični aksiom. Lahko
leži izven naše dojemajoče in spoznavajoče sile.
Intelektuelni poskusi so samo več ali manj objube,
ki jim pa racionalna razlaga ne more dati vere v
živega Boga, kajti Bog je gotovo onstran dojemajočih
sil človeškega razuma. Mnogo je pa fenomenov, iz
katerih morete sklepati na božje bivanje. A Vaše
intelligence ne mara žaliti s tem, da bi Vam podal
kako racionalno razlago te vrste. Rad bi le, da bi
uvideli, da smo mi manjši kakor atomi v vesoljstvu.
Manjši kakor atomi, pravim, kajti atomi se po-
ravajo zakonom svojega bitja, mi pa v izolaciji ne-
vedno celo naravni zakon tajimo. Ko pa priznate
eksistenco Boga, bo pa nujno prišla tudi molitev.



Polet v stratosfero.

Ernst Brandenburge je pred par dnevi poletel v
stratosfero in srečno dosegel višino 9000 metrov.
Uspehi tega uspelega poleta še niso znani.

Bolgarski advokati v težkem položaju

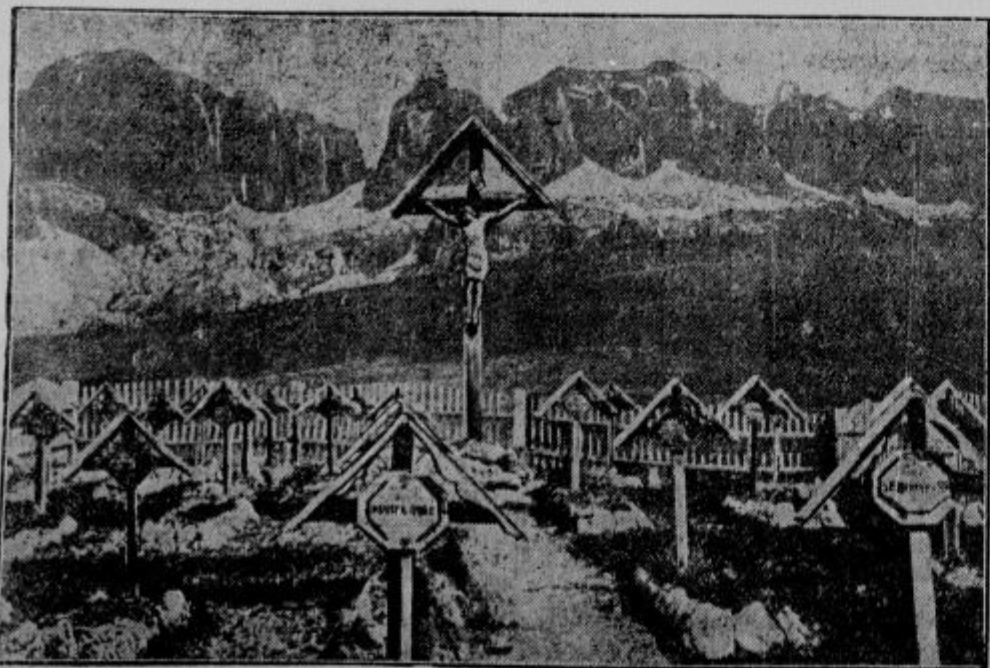
V Bolgariji je skupno 2700 odvetnikov, od
katerih živi 927 v Sofiji. Radi splošne krize je tudi
položaj odvetnikov postal izredno težak. V kako
težkem položaju so, se vidi že iz tega, da večina ne
more plačevati niti 200 levov mesečnih prispevkov
za svoj pokojninski eklat. Kljub temu je na vse-
učiliščih v Bolgariji upisanih skupno 1750 prav-
nikov, dasiravno tudi v državni administraciji ni
nobenih praznih mest. Odvetniki so vsled tega iz-
dali poziv na stariše, naj ne pošiljajo svojih sinov
na visoke šole, posebno pa ne učiti se prava.

Strupena kača v spalnici

V neki vasi pod Tatro je kmet odšel v gozd
in prinesel domov veliko butaro drv. Postavil je
drva v kuhinjo, da se osušijo. Med drvami se je na-
hajal modras, ki se je vsled toplote zbudil iz zim-
skega spanja. Prišel se je gibati in lezti ter tako
prilezel v sobo, kjer so spali domači. V tej blodnji
je prilezel v zibelko, kjer je spal edini sinček, ki
se je vsled hladnega dotika zbudil in strupeno kačo
odrinil z nežno rokco. Modras je pilil otročička v
lice. Vsled otrokovega jokanja se je zbudila mati.
Ko je videla kačo, jo je zgrabila, vendar jo je
modras upilil v roko. Na njeno kričanje se je zbudil
mož, ki je modrasa ubil, nato pa odpeljal ženo in
otroka v bolnišnico. Otrok je že med vožnjo umrl,
ženi pa so rešili življenje.

Fotoamaterji! Povečave

od Vaših negativov Vam strokovno lepo
in poceni napravi
fotoodd. Jugoslovanske knjižarne



Zimska slika z Gorenjskega

Najstarejši tekst svetega pisma?

Turinska »Stampa« je pred kratkim poročala
o odkritju starih grških papyrov, ki naj bi po mne-
nju nekaterih vsebovali najstarejši do sedaj znani
tekst svetega pisma. Člani papeške komisije za re-
vizijo Vulgate, vodstvo papeškega bibličnega insti-
tuta in Vzhodnega zavoda so stopili v zvezo z di-
rektorjem in knjižničarjem Angleškega muzeja Ke-
nyonom, ki je prvi pisal o tej najdbi, obenem pa
poslali v Anglijo strokovnjaka, ki naj poskuša priti
v stik z lastnikom, Chester Beattyjem, zbiralcem
orientalskih rokopisov. Najbrže se bo ustvarila po-
sebna komisija z nalogo, da pregleda papyre in iz-
da fotografične posnetke. Rokopis je bil najbrže
last katkega katoliškega egiptškega samostana in
obsega 19 knjig stare zaveze (Genezo, Števila, Dev-
teronomij, Ester, Izaija, Jeremija, Ezehiel, Daniel,
Knjiga Modrosti) in nekaj knjig nove zaveze (štiri
Evangelije, Pavlovo pismo Rimljanom, Kološanom,
Solunčanom, Apokalipso in še druge). Število strani
— če izvajemo manjše odlomke, ki še niso ure-
jeni — je 190. Število strani posameznih knjig zelo
varira od 40 (Geneza) do 1 (Jeremija). Najstarejši
rokopis stavijo v prva desetletja drugega stoletja,
večino v tretje stoletje in ostanek v četrto stoletje.
Rokopis ni sestavljen iz svitkov ampak popisanih
strani, kar pri poganih pred 4. stoletjem ni bilo
običajno, pač pa pri kristjanih. Najdba je seveda
vzbudila veliko pozornost, vendar pa bo treba po-
čakati na končno sodbo učenjakov.



Sportna karikatura: Norvežan Petersen, zmagovalce
na zimski Olimpijadi v Lace Placidu v drsanju na
500 metrov.

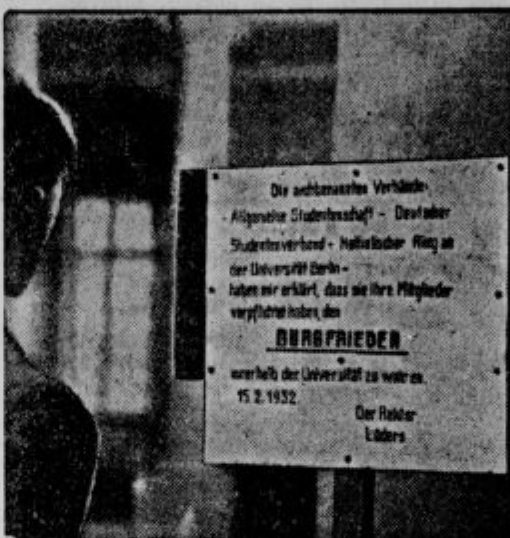


Sentimentalna sportna senzacija.

Svetovna prvakinja v drsanju mlada Sonja Henie
se je zaročila z ravnateljem pariške sportne palače
Jeffom Dicksonom.

Štednja z mellami

Tudi na Češkem so vpeljali najstrožjo štednjo
v vseh državnih izdatkih. Kako strogo so pri tem
postopali, nam povedo »železničke listy«. V zadnji
številki poroča to uradno glasilo, da je glavno že-
leznisko ravnateljstvo izdalo odredbo, da male po-
staje in postajališča odslej ne bodo več na račun
erarija dobivala metel za čiščenje čakalnic in perona.
Z velikih postaj, ki imajo v zalogi večje število
metel, bodo s prvim jutranjim vlakom odpeljali
metle in jih razdelili po postajicah, ki jih bodo
morale po uporabi s prvim vlakom odposlati nazaj!



Premirje na berlinski univerzi.

V zvezi z napetostjo notranje političnega položaja
v Nemčiji so se na berlinski univerzi vršili veliki
spopadi med akademsko mladino, o katerih smo v
»Slovenec« že ponovno poročali. Da bi se mogla
vršiti vsaj predavanja, je večina akademskih dru-
štev po posredovanju rektorja sklenila premirje za
notranji mir na univerzi, kar je rektorat objavil
s posebnimi lepaki.

Drage volitve

V Nemčiji bodo prihodnji mesec volili pred-
sednika republike. Zanimivo je, da so volitve pred-
sednika bolj drage kot volitve v državni zbor. Če je
predsednik izvoljen že pri prvih volitvah, kar se
najbrže ne bo zgodilo, stanejo približno 35 milijonov
dinarjev, če se morajo vršiti volitve dvakrat stane-
nejo približno 55 milijonov dinarjev. Volitve v
Reichstag l. 1924 so stale približno 19 milijonov
dinarjev, l. 1928 pa nekaj nad 30 milijonov dinarjev.
V teh svotah so všeti seveda samo državni upravni
stroški. Izdatki posameznih kandidatov, bilo če jih
dajo iz svojega žepa ali pa iz kakih skritih fondov,
so seveda neprimerno večji.



Sin bivšega cesarja Viljema — protikandidat
Hindenburga?

Marca meseca se bodo vršile volitve za pred-
sednika nemške republike, ki bodo za bodoči raz-
voj evropske politike odločilnega pomena. Centrum
in demokratske nemške stranke so sklenile po-
novno kandidirati sedanjega predsednika maršala
Hindenburga, ki je dal svoj pristanek. Svoje kan-
didate pa postavijo levičarji in nemški nacionalisti.
Slednji vršijo pod vodstvom Hitlerja silen pritisk
na mase že sedaj. Najprej so ponudili kandidaturu
bivšemu prestolonasledniku, ki je izjavil, »da zgled
Napoleona III. nikakor ni vabljiv ali vreden po-
snemanja«. Pač pa je izjavil svojo pripravljenost
peti sin Viljema princ Oskar, ki je bil te dni spre-
jet v načelstvo stranke. Princ Oskar se je že dolej
ponovno odlikoval z raznimi nastopi »v imenu
cesarjace.

Število visokošolcev na Češkoslovaškem

Letos je bilo na češkoslovaških visokih šolah
vpisanih 33.972 dijakov, od katerih je 5210 inozem-
cev in 4225 dijakin. V primeri s prejšnjim šolskim
letom je letos 1671 dijakov več. Na češkoslovaških
vseučiliščih je bilo vpisanih lani 21.214 dijakov, na
politehničnih šolah pa 11.087. Na prvem mestu je
po številu praško Karlovo vseučilišče z 10.988 di-
jaki, nato pride praško nemško vseučilišče s 5282
dijaki. Vseučilišče v Brnu ima 3013 dijakov, vse-
učilišče v Bratislavi pa 2380 dijakov.

Zaščita zaledja proti vojnim strupom

1. Uvod.

Mir je geslo naših dni in menda ni človeka, ni
naroda, ni države, ki ne bi želel, da bi državniki
v Društvu narodov udeležili sen vseh vekov in
preprečili za vedno grozo vojne. Ali dočakamo ve-
liko besedo, ki pomiri svet, ki prežene mržnjo in
sovražno trenje med narodi in državami in osreči
človeštvo, da se bo moglo posvetiti s svojim delom
zgodlji vsestranskemu duhovnemu in gmotnemu na-
predku v blagor sodobnosti in prihodnjih vekov?

Vprašanje, veliko vprašanje.

Zgodovina — dosledna je v svojih izvajanjih
— nam ne daje nikakega upanja, da bi mogli brez-
skrbno pričakovati bodočnost. Preprečiti za vedno
vojno, bi pomenilo v bistvu preduriti človeka,
iztrebiti sleherni kal sebičnosti v posamezniku in
družbi in napolniti vse z vseobjemajočo ljubeznijo
in z vero v dobroto, ki ne pozna mej. Tega človek
ne zmore in ne bo zmogel, dokler se ne prerodi
vesoljni svet v duhu najvišje zapovedi ljubezni. Ki
jo poznamo iz evangelija. Res je človeški duh pro-
dril v neslutene tajne, res skoroda ni pod nebom
pojavnica, ki ga ne bi obvladala, a vsi izumi, vsa teh-
nika, vse spretnosti in vse znanje — ali ga more
biti človek odkrito vesel, ko ve, da služi tudi v po-
gubo milijonov in milijonov!

Svetovna vojna, ki jo imamo še v živem spo-
minu, nam o tem zgovorno priča. Njene grozote so
presegle vse, kar jih je doslej registrirala zgo-
dovina oboroženih spopadov. Bila je prava revija mo-
derne tehnike v službi uničevanja. Bajoneti, puške,
strojnice, topovi z granatami vseh kalibrov, mine,
aeroplani, bombe, tanki, podmornice, torpedi —
človek je obvladal zrak, zemljo in vodo, da bi po-
kazal svojo moč v ugonabljanju. In še ni bilo do-
volj! Na vrsto so prišli še plini, ki naj bi učinko-
vali bolj ko vsa druga morilna sredstva in odložili
konec. Plinska vojna ali, bolje rečeno, kemijska
vojna je bila sicer v letih groze omejena še samo
na fronto, a kako bo v prihodnosti, ako se diploma-
tom v Zenevi ne posreči, da bi preprečili vojne?

Kakšna bo prihodnja vojna?

V groznih barvah nam jo že opisujejo.

Prve dneve po napovedi vojne bodo baje aero-
plani kakor jata pošastnih ptic krožili nad mesti in
spuščali nanje velike in težke bombe, napolnjene z
vojnimi strupi, ki se bodo pri eksploziji sprostili in
zameglili vso pokrajino: drugi bodo lili nad sovraž-
no ozemlje strupene tekočine, ki se bodo razpršile
vseposod kakor dež. V zadnjem času govorijo še
o steklenih posodah, večjih ali manjših kroglicah,
napolnjenih s plini, katere so lažje kot težke bom-
be in se jih lahko več natovori v aeroplan. Tako
stekleno točo bodo baje tudi sipali iz aeroplanov.
Ko bo padla na tla, se bo razbila in strupi in plini
se bodo sprostili in morili, morili... Ne podnevi ne
ponoči ne bo človek varen pred pogubonosnimi pti-
cami, ki približno v sinjih višavah nad zaležijo.

V povojnih letih je tehnika napredovala, v ke-
miji so odkrili in preizkusili še marsikaj, česar
pred petnajstimi leti še niso mogli praktično upo-
rabiti, zato moremo reči, da slika bodočih plinskih
vojna ni več plod fantazije. Danes ali jutri bo to
brida in grozna resnica.

Ali ni mogoče preprečiti vsaj plinskih ali ke-
mijskih vojn?

Poskušali so to in v razorožitvenem vprašanju,
ki ga rešuje Društvo narodov, nastopajo vsi držav-
niki proti uporabi strupenih plinov, kar je že na-
predek v mirovnem gibanju. § 171. Versailleske po-
godbe je pač zabranil Nemcem uporabo plinov, a
ko jih je hotela konferenca v Washingtonu l. 1922.
sploh obvezno izločiti iz vseh bodočih vojn, pa naj
bi se bile kjerkoli, je doživela neuspeh. Do ratifi-
kacije njenih sklepov ni prišlo, čeprav se je za-
vzela zanje tudi mednarodna organizacija »Rdečega
kriza« na svoji konferenci v Zenevi leta 1925. In
še leta 1926, ko se je obrnila do vseh vlad, da bi
washingtonske sklepe sprejele.

»Rdeči križ« je potem še na svojih mednarod-
nih konferencah v Bruslju leta 1928. in v Rimu
leta 1929. razmotrival, kako naj bi se zaledje zašči-
tilo pred plinsko vojno. Zaključek, ki pa ne pred-
stavlja nikake rešitve, je bil: prebivalstvo ogrože-
nih mest in vasi naj se evakuira. Svet je pač la-
hek, a kam naj se človek zateče, da ne bi reka, da ni
več v nevarnosti?

Mogoče je, da razorožitvena konferenca doseže
vsaj splošno prepoved uporabe strupenih plinov,
toda kdo nam da jamstvo, da se bodo njenih pred-
pisov, ako le izbruhne vojna, držali? Saj je tudi
pred svetovno vojno obstajala Zenevska konvencija
in obstajalo je Haško razsodišče s predpisi, da je
strogo zabranjeno streljati na bolnišnice, da se
mora respektirati »Rdeči križ« in da bojujoči se ne
smejo uporabljati nehumanih sredstev, n. pr. pli-
nov — vojna miselnost in vest pa je šla preko vse-
ga, hotele doseči zmago. Kar se je dogajalo pred
petnajstimi leti v Evropi, se danes ponavlja na
Daljnem vzhodu. In jutri? Ali se smemo vdati
brezbrzičnosti? Ne. Vedeti moramo, da previdnost
nikdar ne škodi. Previdnost pa nam svetuje, da se
je treba seznaniti s strupenimi vojnimi plini, dok-
ler je čas, in ukreniti vse potrebno, da se bomo
znali ravnati in varovati, ako bi kdaj res nastopila
nevarnost plinske vojne.

2. Pregled strupenih plinov.

Naša dolžnost je, da seznanimo pravočasno na-
še občinstvo s strupenimi plini in da mu damo v
smislu intencij »Rdečega kriza« nekaj misli in na-
vodil, kako naj se v slučaju kemijske vojne zaščiti.
Ogledati si moramo najprej vojne strupe, da jih
spoznamo, da izvemo, kako delujejo, in potem še,
kaka obrambna sredstva so priporočljiva.

Kateri so torej do sedaj znani vojni strupi ali
ultrastrupi?

Prvo, kar nam je treba vedeti, je: vojni strupi
so kemične snovi večina iz grupe halogenov in nji-
hovitih derivatov, ki morejo sleherni bitje v trenot-
ku uničiti ali ga vsaj onesposobiti za vsako delo.
Uporabljajo jih v obliki plina ali tekočine ali trdih
snovi. Pri navadni temperaturi so vojni strupi ve-
činoma tekočine ali trde snovi, ki se šele pri eks-
ploziji sprostijo in spremenijo svojo obliko.

(Daj.)

Zadružna gospodarska banka

Bilančna seja

V ponedeljek dne 22. t. m. se je vršila bilančna seja upravnega sveta Zadružne gospodarske banke d. d. v Ljubljani, kateri je prisostvoval kot državni komisar gosp. dr. Rudolf Marn, načelnik oddelka za trgovino in industrijo pri Kr. banški upravi dravske banovine.

Bilanca izkazuje čisti dobiček v znesku 1.568.746 Din 92 par, ki bi zadostoval za izplačilo iste dividende kot se je izplačala za leto 1930. Vendar bo upravni svet na običnem zboru, ki je določen na dan 17. marca t. l. predlagal izplačilo 7% dividende napram 9% za leto 1930. Pri tej priliki bode predlagal, da se redni rezervni sklad dotira v smislu pravil z zneskom 78.437 Din 34 par in poleg tega z izredno dotacijo v znesku 500.000 Din, tako da bode s temi zneski vred znašal redni rezervni sklad 5.211.943 Din 62 par.

Iz zaključnih računov Zadružne gospodarske banke se vidi, da je ta zavod dobro prebrodil splošno denarno krizo, ki vlada v vseh državah Evrope in Amerike in ki je v jeseni lanskega leta zajela tudi našo državo.

Kljub krizi na denarnem trgu moremo ugotoviti razveseljujoče dejstvo, da se hranilne vloge na knjižice pri Zadružni gospodarski banki niso znižale, ampak napram prejšnjemu letu celo nekaj povečale. Naložbe na tekočem računu so se tekom preteklega leta znižale za circa 78.000.000 Din, katera števila jasno izražajo dobro pripravljenost in likvidnost banke, ki je mogla tako velike vsote tako rekoč iz lastnih moči likvidirati, ker se je namreč vsota izkoriščenega reeskonta medtem le neznatno povečala.

Tudi Zakona o bilansiranju državnih vrednostnih papirjev se je Zadružna gospodarska banka deloma poslužila, ker je 1/4 računa tečajne razlike že odpisala. Višina tujih temu zavodu poverjenih sredstev dosega brez reeskonta 444.000.000 Din. Reeskont je znašal 31. decembra 1931 8.800.000 Din. Celokupna bilančna vsota izkazuje znesek 473.677.104 Din.

Doseženi uspeh je v vsakem oziru zadovoljiv in dokazuje, da je Zadružna gospodarska banka tudi v dobi največje denarne krize dokazala svojo tradicionalno likvidnost in zadovoljila vse zahteve svojih komitentov.

Iz vsega tega je razvidno, da posluje zavod previdno in oprežno in da zasluži tako sedaj kakor tudi v bodoče vsestransko zaupanje, ki ga uživa v najširših slojih našega naroda.

zadruga v Brežicah za Dolenje Posavje, Zadruga krojačev za Loški okoliš v Ložu, Obrtne zadruga sedlarjev v Ljutomeru, Mizarske obrtne zadruga v Mariboru, Zadruga pekov v Ptuj, Skupne obrtne zadruga v Mihalovcih, Čevljarске obrtne zadruga v Litiji, Obrtne zadruga čevljarjev v Trbovljah in Rokodelske obrtne zadruga v Zalcu, Zadruga obrtnikov v Mokronogu in Ljubnem ter Obrtne zadruga za dravsko dolino v Vuhredu. Razen dveh manjših zadrug (Ljubno in Mokronog), kjer so bila mnenja deljena za ločene zbornice, so se vse ostale zadruga bodisi soglasno ali pa z ogromno večino izjavile za sistem skupnih zbornic. Pri tej priliki se je odločno obsodil način agitacije za razbijte našega gospodarskega parlamenta Dravske banovine, osobito pa se je obsodilo, da se s potvorenimi številkami zavaja obrtništvo v zmotno mnenje o stroških skupnih, odnosno ločenih zbornic ter se je ugotovilo, da nima obrtništvo le najkrepkejšo podporo in zaščito v skupnih zbornicah s samostojnimi obrtnimi odseki, temveč da bi tudi nastala za obrtništvo Dravske banovine velika škoda, če bi se gospodarska solidarnost razbila, obenem pa bi nastali z uvedbo ločenih zbornic mnogo višji stroški in bremena.

Omeniti je tudi, da se je obrtništvo bridko pritoževalo proti težkim bremenom, gospodarski krizi in pomanjkanju dela, da so se sprejele resolucije, ki zahtevajo avtonomijo okrožnih uradov za zavarovanje delavcev in da se je zahtevala z vsem poudarkom poostrena zaščita obrtništva proti nelegalnemu obratovanju.

Kakor torej izgleda iz rezultatov obrtniških zborov, je dosedaj plebiscit o sistemu zbornic v Dravski banovini pokazal, da je preko 50 občnih zborov obrtnih zadrug podalo svojo izjavo in zahtevo za skupne zbornice in le v štirih primerih in še to le pri manjševilnih zadrugah za ločene zbornice. S tem je treba da računa naša gospodarska javnost in tudi merodajni krogi, katerim je ta rezultat dokaz, da je ogromna večina slovenskega obrtništva na strani skupnih zbornic.

Borza

Dne 23. februarja 1932.

Denar

V današnjem deviznem prometu so se učvrstili vsi tečaji z izjemo Curiha, ki je ostal neizpremenjen, in Pariza, ki je popustil. Promet je bil srednji in je vse zaključene devize dala Narodna banka.

Ljubljana. Devize. Amsterdam 2272.81—2284.17, Berlin 1331.59—1342.39, Bruselj 782.97—786.91, Curih 1095.85—1101.35, London 194.53—196.13, New York 5598.31—5626.57, Pariz 221.21—222.33, Praga 166.22—167.08, Trst 291.85—294.25.

Zagreb. Amsterdam 2272.81—2284.17, Bruselj 782.97—786.91, London 194.53—196.13, Milan 291.85—294.25, New York kabl 5620.31—5648.57, ček 5598.31—5626.57, Pariz 221.21—222.33, Praga 166.22—167.08, Curih 1095.85—1101.35.

Skupni promet brez kompenzacij 5.9 milij. Belgrad. Amsterdam 2272.81—2284.17, Berlin 1331.59—1342.39, Bruselj 782.97—786.91, Curih 1095.85—1101.35, London 194.53—196.13, New York 5598.31—5626.57, Pariz 221.21—222.33, Praga 166.22—167.08, Milan 291.85—294.25.

Curih. Belgrad 9.05, Pariz 20.1875, London 17.80, New York 512.87, Bruselj 71.45, Milan 26.68, Madrid 39.50, Amsterdam 207.40, Berlin 121.72, Stockholm 98.75, Oslo 96.10, Kopenhagen 97.70, Sofija 3.71, Praga 15.17, Varšava 57.45, Atene 6.60, Carigrad 2.45, Bukarešta 3.05, Helsingfors 8.10.

Dunaj. Dinar notira (valuta) 12.40.

SREČA JE VSAKOMUR NAKLONJENA!

Toda vsakdo mora storiti svoje!

Kupite zato tudi Vi

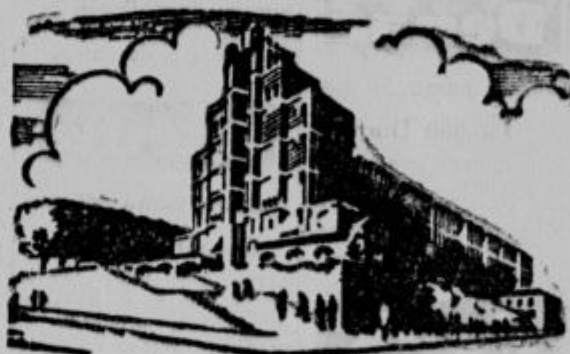
SREČKE ZA ZGRADBO KATEDRALE

DOBRODELNEGA DRUŠTVA SV. VINCENCIJA V BEOGRADU

in veliki dobiček

Vam more prinesiti nepričakovano srečo!

Cene srečk:	Dvojna srečka	cela	polovica	četrtna
	Din 200—	100—	50—	25—



Dobitki:

2×2.500.000. 2×500.000. 10×100.000. 100×10.000

Glavni dobiček Din 5.000.000! Najmanjši dobiček Din 10.000!

Žrebanje 1. maja 1932

Ni igra na kolo (razrede)!

Enkratna vloga!

Prodajajo: vsi župni uradi, kolekture, denarni zavodi, cerkvene in dobrodelne ustanove i. t. d.

Glavna uprava: BEOGRAD

Prodajna podružnica: ZAGREB

Ulica Jovana Ristića 20

Tvrtkova ulica 5

Vrednostni papirji

Tendencja za državne papirje je bila danes živahnija in so deloma tečajni bili čvrstejši. V začetku borznega sestanka so bili tečajni deloma nižji kot ob večeršnjem zaključku. Kasneje pa so se popravili. Promet je bil znatnejši. Na zagrebški borzi je znašal: vojna škoda 2000 kom., 6% begl. obv. 150.000, 8% Bler 10.000 in 7% Bler 10.000. Belgrajska borza pa izkazuje naslednji promet: 7% inv. pos. 15.900 agrarij 20.000, vojna škoda promptna 200 kom., za febr. 765 kom., 7% Bler 17.000 dol. in 7% pos. Drž. hip. banka 5000 dol.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 55 bl., 7% Bler. pos. 47.50 bl., Stavbna 40 den., Ruše 125 den.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 58 den., agrarij 28—31, vojna škoda kasa 248—249 (248, 249), 3. 246—248 (247), 4. 246—248 (246, 247), 8% Bler. pos. 53—53.50 (52.75, 53.50, 54), 7% Bler. pos. 46.50—46.75 (46.50, 46.625, 46.50), 7% pos. Drž. hip. b. 50.25—51.50, 6% begl. obv. 40.75—41.50 (40, 41).

Belgrad. Narodna banka 4920—5000, 7% inv. pos. 60—60.50 (60.50, 61), agrarij 30.50—31.50 (31), vojna škoda 247.50—248.50 (247, 248), 2. 247.50—248.50 (247.50, 248), 6% begl. obv. 41.75—42, 8% Bler. pos. 55 bl., 7% Bler. pos. 47, 47.50, 7% pos. DHB 2.51.

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 97.65, Wiener Bankverein 11.40, Escompteges. 112, Zivno 77.50, Aussiger Chemische 123, Mundus 97.25, Alpine 13.40, Trboveljska 33.50.

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Tendencja stalna. Promet 34 vagonov.

Sombor. Vse neizpremenjeno. Tendencja stalna. Promet 98%.

Živina

Mariborski živinski sejem dne 23. septembra 1931. Na današnji živinski sejem je bilo prignanih 16 konjev, 13 bikov, 169 volov, 270 krav in 19 telic, skupaj 487. Cene so bile sledeče: debeli voli 4—5, poldebili 3—3.75, plemenaki 3.50—3.75, bikji za klanje 3—3.75, klavne krave debele 3—4.50, plemenke krave 2.50—2.75, krave klobasarije 1.25—2, mlade krave 2.50—3.50, breje krave 2.50—3.50, mlada živina 3.50—5, teleta 4—5 za kg žive teže. Prodanih je bilo 239 komadov. Mesne cene: volovsko I. 10—12, II. 8—10, meso bikov, krav in telic 4—6, telečje meso I. 12—14, II. 8—10, svinjsko meso sveže 8—14 Din za kg.

Dunajski prašičji sejem. (Poročilo tvrdke Eduard Saborsky & Comp. Dunaj.) Prignanih je bilo 8527 pršutarjev in 5023 špeharjev, iz Jugoslavije 209 pršutarjev in 2554 špeharjev. Cene: špeharji najboljši 1.34, I. 1.30—1.32, II. 1.27—1.28, kmetaki 1.25—1.35, pršutarji 1.40—1.80, najboljši 1.85. Tendencja: špeharji so se pocenili za 5 grošev, pršutarji pa so ostali pri isti ceni. Neprodani so ostali 104 špeharji.

Povišanje glavnice Kreditnega zavoda v Ljubljani

Dne 23. t. m. se je vršila bilančna seja Kreditnega zavoda. Iz bilance je razvidno, da znaša stanje vlog na knjižice koncem leta 1931 nad 72 milijonov dinarjev, kreditorji 238 milijonov Din, dolžniki pa 230 milijonov Din. Računski zaključek za leto 1931 izkazuje Din 3.092.047.82 čistega dobička. Upravni svet je sklenil predlagati, da se za leto 1931 izplača dividenda v isti višini kot lansko leto t. j. 10% oziroma Din 10 za delnico. Obični zbor se bo vršil dne 15. marca t. l., na katerem se bo tudi sklepalo glede povišanja delniške glavnice iz obstoječih rezerv.

Novo obrtniške zadruga za skupne zbornice

Prošlo nedeljo so se vršili na več krajih občni zbori obrtnih zadrug, na katerih se je razpravljalo o važnejših obrtniških vprašanjih, vršile volitve odborov ter sklepalo tudi o sistemu zbornic. Tako se je vršil občni zbor Soderske obrtne zadruga za bivšo mariborsko oblast v Mariboru pod predsedstvom načelnika g. Golčerja, Obrtne zadruga čevljarjev za celjski okoliš v Celju, Krojaške obrtne

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Sreda 24. februarja: Opoldanski program od pade. 17.30 Salonski kvintet 18.30 Dr. Reja: Morje 19.00 Dr. N. Preobraženski: Ruščina 19.30 Literarna ura: Črtice (Ludvik Mrzel) 20.00 L. M. Skerjanc: Uvod v glasbo 20.30 Prenos delavskega prosvetnega večera iz Delavske zbornice 21.30 Komorni večer. Izvajajo ga. Fanika Brandlova (vijolina), ga. Hilde Lobe-Folger (čelo), Niko Stritof (klavir) 22.15 Cas, poročila.

Četrtek, 25. febr.: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Cas, plošče, borza — 17.30 Salonski kvintet — 18.00 Ing. Zupanič: Vinarstvo: O vinski krizi in našem vinogradništvu — 19.00 Dr. A. Bajec: Italijanska — 19.30 Dr. M. Rupel: Srbobrvščina — 20.00 Vzgoja dece (g. P. Horn) — 20.30 Komorni večer (prof. Karol Jeraj, I. vijolina, Vinko Sušteršič, II. vijolina, Gustav Müller, čelo, Heri Svetel, klavir, Slavko Korošec, flavta): Stari češki mojstri — 21.45 Vokalni dueti (ga. Bernot Golobova in gdč. Mezetova) — 22.30 Cas, poročila.

Drugi programi:

Četrtek, 25. februarja: Belgrad: 12.05 Radio orkester — 20.30 Vokalni koncert — 21.45 Ljubljana — 22.50 Radio orkester. — Zagreb: 20.30 Plošče — 17.02 Balalajke — 20.30 Ljubljana — 22.40 Plesna glasba. — Budapešt: 12.05 Balalajke — 17.30 Koncert vojaške godbe — 18.45 Violinski koncert — 19.30 Prenos operne glasbe. — Dunaj: 11.30 Opoldanski koncert — 19.30 Koncert — 20.30 Slušna igra — 22.50 Zabavna glasba. — Rim: 12.00 Plošče — 17.30 Vokalni koncert — 17.45 Orkestralni koncert — 17.45 Orkestralni koncert — 20.45 Simfonični koncert. — Berlin: 19.15 Koncert Blasovega orkestra — 20.35 Frankfurt — 22.40 Plesna glasba. — Praga: 19.20 Pesmi — 21.00 Vinolinske sonate — 21.30 Pianinski koncert — 22.20 Prenos iz kina. — Langenberg: 11.20 Zabavni koncert — 13.05 Opoldanski koncert — 20.00 L. Schützendorfov koncert — plošče — 20.30 Frankfurt — 22.50 Nočna glasba. — Trst: 12.30 Plošče 13.00 Radio kvintet — 20.15 Lahka glasba — 21.00 Operni prenos.

Dr. Joža Lovrenčič:

Anali izumrlega naroda

Roman iz drugega stoletja pr. Kr.

»Kvestor!« je poklical rezko konzul Caius Claudius Pulcher ves zelen od jeze z govorniškega odra, hotoč pokazati svojo moč.

»Tule!« se je javil kvestor in ni nič kaj prijazno pogledal konzula, čakajoč, kaj mu hoče.

»Kvestor, prokonzula se upirata! Neomejeno moč imam nad življenjem in smrtjo. Prinesi lance, da uklenem upornika in ju pošljem uklenjena v Romo, ko nočeta iti zlepa!«

»Hohoho!...«

»Lance za prokonzula, ki sta ti ukrotila Istre?«

»Kvestor, bodi pameten!«

»Ali ste slišali kdaj kaj takega? Lance za prokonzula!...«

»In uklenjena naj gresta v Romo, ko sta zaslužila triumf?«

»Hohoho... ali se ti blede, ti, ki praviš, da si konzul!«

»Tebe ukujemo v lance, ne pa svojih poveljnikov!«

»Izgini iz tabora, dokler je še čas!«

»Dovolj je tvojih žalitev, ne bomo jih poslušali več!«

»Ne bomo jih, ne bomo!«

Med hrušcem in truščem legionarjev, ki so se zavzeli in postavili za svoja poveljnika in se rogali konzulu, je kvestor stal pred njim in se ni ganil.

»Kvestor!« ga je vnovič poklical konzul, ki se je

prepadel od jeze in ogorčenosti kar tresel. »Kvestor, ali si čul povelje in ukaz?«

»Sem!« je trdo odgovoril kvestor.

»Torej?« je čakal konzul.

»Ne izvršim ga. Lancev za prokonzula ne dobiš, tudi če bi ti sama prožila roke!« je glasno in odločno izjavil kvestor.

»Dobro, kvestor, tako je prav!«

»Živel, kvestor, naš si kot prokonzula!«

»Živeli, živeli!«

Ta čas, ko so legionarji odobraval kvestorjev odgovor, je konzul Caius Claudius Pulcher stopil s tribunala, zgrajajoč se nad toliko nepokorščino. Ogorčen in besen od zmerjanja in roganja posameznikov in razdražen od zasramovanja in omalovaževanja tisočev, ki so se mu režali v obraz, je zapustil s svojim spremstvom med bučnim smehom in porogom tabor in se vrnil v Akvilejo z isto ladjo, na kateri je bil prišel, zakaj čakala ga je v zalivu.

Nepotolažen in še gorek in razdražen je iz Akvileje pisal pismo svojemu kolegu konzulu Tiberiju Semproniju Gracchu.

C. CLAUDIUS SEMPRONIO SUO SALUTEM.

V AKVILEJI TI PIŠEM, VRNIVIŠ SE IZ TABORA V ISTRI, KJER SE MI JE GODILO SLABŠE, NEGO ČE BI BIL PADEL MED SOVRAŽNIKE. SAMA NEPOSLUŠNOST IN UPOR OD NAJMLAJŠEGA LEGIONARJA DO PROKONZULOV. GROZNO, PRIJATELJ, JE POROČATI O TEM, NEZASLIŠANO TO VIDETI IN DOŽIVETI. ODPUSTITI BOM MORAL TO SVOJAT DO ZADNJEGA IN NASTOPITI TAKOJ Z NOVIM MOŠTVOM. PRIŠEL SEM NEPRIČAKOVANO — SAJ VEŠ, ČEZ NOČ SEM IZGINIL IZ ROME — HOTEČ SI NAJPREJ OGLEDATI KRAJE

IN POLOŽAJ, DA BI SE ZNAL POTEM RAVNATI. IN JE PRAV, DA SEM TO NAPRAVIL. ČE BI PRIŠEL KAR Z NOVIMI LEGIJAMI, BI MI SE TE ZAŠTRUPILI Z UPORNOSTJO. PRIPRAVITI JIH BO TREBA NA VSE, KAR SEM DOŽIVEL V TABORU, DA SE BOM LAHKO ZANESEL NANJE. PROSIM TE, DOLOČI AKVILEJO ZA ZBIRALIŠČE ONEMU DELU VOJSKE, KI JE NAMENJENA ZA ISTRO, DA ME NE BO NIČ ZADRŽEVALO V ROMI, KO PRIDEM. RAD BI SE TAKOJ, KO OPRAVIM ZAOBLJUBE, VRNIL V POVELJNIŠKEM PLAŠČU SEM GOR, DA POKAŽEM SVOJO MOČ DOMAČIM UPORNIKOM IN ISTROM. VALE.

Ko je prejel Tiberius Sempronius Gracchus pismo, je izpolnil kolegovovo željo in je dal moštvu kratek rok, do katerega naj odide iz Rome in se zbere v Akvileji, kjer naj čaka nadaljnjih ukrepov konzula Gaja Klavdija Pulchra.

XIII.

V taboru ob Mirni reki so legionarji po odhodu Gaja Klavdija Pulchra kakor divjali od objesti, da so ga nagnali, obenem pa so odločno zahtevali, naj prokonzula započneta znova boj, da ne bi imel konzul, ko bi se vrnil, ničesar več iskati in opraviti v Istri.

»Pokažimo, da so dejanja več ko besede, ki so pocenili!«

»Potem naj pride in naj poskuša črniti naša poveljnika in z njima nasle!«

»Na Foru naj nastopi, ko se vrnemo, bomo videli, komu bo verjel narod!«

»Slaba mu bode predla!«

»Slaba, da bo pomnil, kdaj nas je razdražil!«

»Male!« mu bomo klicali in ne »vale!« — pa bo imel svojo slavo, kakršno zaslužil!

Ljudsko knjižnica: Iz založništva Jugoslov. knjižarne v Ljubljani: 23 zvezek: Savinščak: IZPOD GOLICE, 80 Din, vez. 42 Din — 30 zvezek: Stenkevič: NA POLJU SLAVE, 28 Din, vez. 40 Din — 31 zvezek: Conan Doyle, IZGUBLJEN SVET (The Lost World), Roman (s slikami) 24 Din, vez. 32 Din — 32 zvezek: Reinhold: ZAGORSKI ZVONOVI, Slavski (s slikami) 30 Din, vez. 42 Din — 33 zvezek: Bridges, NA POMOC, 30 Din, vez. 42 Din — 34 zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28 Din, vez. 40 Din.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi na devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamo! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščejo

Beseda samo 50 par

Perfektna kuharica
srednjih let, z večletnimi
spricvali, išče mesta v
kakšno uradno menzo
ali kaj sličnega. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 2226.

Pekovski pomočnik
išče službo. — Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 2264.

Dekle
staro 30 let, s petmeseč-
no gospodinjstvo šolo —
želi službo k samostoj-
nemu gospodu ali dru-
žini do treh oseb. Zna
dobro kuhati in oprav-
ljati gospodinjstva in dru-
ga hišna dela. Službo na-
stopi takoj ali pozneje.
Ponudbe na podružnico
»Slovenca« Novo mesto.

Izšolan ekonom
priden fant, želi službo
oskrbnika veleposredstva.
Pojasnila: Omeneni stari,
Višnja gora.

Primorec
želi službo v Primorju. —
Ponudbe pod zn. »Pek-
slasčičar« štev. 2253 na
upravo »Slovenca«.

Službodobe

Beseda samo 50 par

Učenka
za trgovino se sprejme.
Naslov v upravi »Slov-
enca« pod št. 2258.

Pekov. pomočnika
ki je zmožen sam voditi
manjšo pekarno na deželi,
sprejem. Naslov v upr.
»Slovenca« Maribor.

Kravarja
(majarja), samskega, ki
zna voziti z biki, iščem
za posredstvo na Gorenj-
sko. Imeti mora dobra
priporočila ter brezpo-
gojno spricvali od g.
župnika, da je pošten in
trazen delavec. Tovarni-
ški delavci so izključeni.
Ponudbe na upravo »Slov-
enca« pod št. 24/2259.



Rečnik
za doma
in gospodinjstvo

ZAHVALA. Ob priliki smrti našega dragega soproga oziroma

očeta, gospoda

IVA MIHORKA

izrekamo najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so z nami sočustvovali
v teh težkih urah — Posebej se še zahvaljujemo zdravnikom
g. dr. Pihlarju in dr. Pavliču za skrbno nego v bolezni, g. koman-
dantu mesta za častno spremstvo in izkazano zadnjo vojaško čast,
Slov. lovskemu društvu za obilno udeležbo in njegovemu predsed-
niku g. ravateljju B. Pogacniku za tolažilne besede ob slovesu,
vsem darovateljem prekrasnih vencev in cvetja ter vsem prijate-
ljem in znancem, ki so draga pokojnika v tako častnem številu
spremili k večnemu počitku. — Maribor, 22. febr. 1932.

MARA MIHORKO in otroci.

Opozorilo

za kupujoče občinstvo Dravske banovine.

Na zahtevo in poziv pridem osebno na dom. Imam za Dravsko bano-
vino zastopstvo in samoprodajo svetovne angleške velefirme. Za več sto
oblačil blaga na zalogi. — Za državne uradnike in častito duhovščino
prvovrstne modre in črne tkanine. 3-mesečna obročna plačila pridržana,
sicer samo »per kasa«. Cene za modro in črno orig. angleško tkanino
od 150 do 250 Din. Za fine modne tkanine od 250 do 300 Din za meter
franko Kranj. Sposilovane dame, opozarjam na orig. najfinejši angl. merc.
poplin shirting. V Vašem interesu je, da ne zamudite ugodne prilike in
si pravočasno krjete potrebo, dokler traja zaloga. Engro interesantom
dobava direktna iz Anglije.

Specialna trgovina finih angl. tkanin K. HAM, Kranj.

Stanovanje
soba, kuhinja, se odda
za 1. marec. Mala čol-
narska ulica 4.

Sostanovalca
sprejem v lepo, toplo
sobo s hrano ali brez. —
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 2276.

Solčno sobo
opremljeno, z elektriko,
oddam za 200 Din gospo-
du. Naslov pove uprava
»Slovenca« pod št. 2273.

Vnajem

Beseda samo 50 par

Mlekarno
oddam sredi mesta. Po-
izve se v upravi »Slov-
enca« pod št. 2260.

Restavracijo
(gostilno) v Ljubljani —
vzamem v najem. Odku-
pim inventar. Dopisi pod
»S. K. 90« št. 2265 na
upravo »Slovenca«.

Posredstva

Beseda samo 50 par

Poceni naprodaj
parcela št. 178/1, 178/II,
vl. št. 106 k. o. Bistrica
pri Rušah, primerna v
gradbene svrhe. Vprašati
v upravi »Slovenca« Ma-
ribor.

Naprodaj
v Mariboru nedograjena
hišica s 1200 m² vrta.
Naslov v upravi »Slov-
enca« Maribor.

Hiša
3 sobe, hlev, mala njiva,
hišna vodna moč (bivši
mlin) v večjem industrij-
skem kraju blizu postaje
Jarše, takoj naprodaj za
26.000 Din. Luka Sevaik,
Radomlje 26.

Lepo posestvo
hiša z dvema gospodar-
stvom, poslopjema, primerno
za vsako obrt, njive, trav-
niki in gozd — naprodaj
skupaj ali posamezno v
bližini Ljubljane. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 1585.

Proda se
lepa vogalna parcela za
stavbišče na jako pro-
metnem kraju, v bližini
kolodvora St. Vid-Vižmar-
je. Naslov pove uprava
»Slovenca« pod št. 2106.

Naprodaj
gozdno posestvo s hišo
in žago, ob okrajni cesti,
blizu kolodvora, proga
Maribor—Brezno, lepa
romantična lega, gozd v
dobri rasti, priljubljen
kraj letoviščarjev, voda,
pesek, gozd v bližini, av-
topromet, izletna točka
Maribora. Gozda 44 ora-
lov, ca 6 oralov sado-
nosnika in košenine. —
Stalna vodna moč, pri-
praven prostor tudi za
drugo podjetje. Ponudbe
pod »Ugoden nakup« št.
2023 na podružnico »Slov-
enca« v Mariboru.

Prodaj

Beseda samo 50 par

Belo blago

vsake vrste po zelo niz-
kih cenah v trgovini O.
Štibar, Ljubljana, Stari
trg 21.

Gojzerce
na obroke
TEMPO, Gledališka ul.
št. 4 (nasproti operi).

Gosje

perje

kemično čiščeno, dobavljiva od

Din 15, 25, 35, 50 7 do 9 di-
njev za 1 kg franko Cono-
plja po povzetju, ka- or tudi
gotovo blazin in perne ce

ADOLF WOLKENSTEIN,

CONOPLJA

(Dunavska banovina).

Zahtevajte cenik.

Čebelarji!

Vse čebelarske potrebšči-
ne kupite po izjemnih cen-
ah v trgovini Fr. Stupi-
ca, železnina in zaloga
poljedelskih strojev, Gos-
posvetska 1, Ljubljana.

Nakazilo

Proti predložitvi tega nakazila, ki
ga izročite, priobčino

brezplačno

od 23 do 28. februarja 1932
vsak na novo naročeni

mali oglas

v obsegu 7 besed (obenem z debelim naslovom).
Pri večjih oglaših je za vsako na italno besedo
doplačati 50 par izv. eto so oglaš z nepri-
mernim besedlom. Nakazilo z naročilom in
besedilom se mora poslati naravnost na
upravo »Slovenca« v Ljubljani ali Mariboru.

Upravištvu »Slovenca«

Hišo
dvodružinsko, novoizidano
ugodno prodam. — Zelena
jama, Simon Gregorčiče-
va ulica 7.

Hišo z gostilno
na lepem prostoru, z
vsem inventarjem, pro-
dam samo resnim kup-
cem. Ponudbe podružnici
»Slovenca« Trbovlje.

Kupino

Beseda samo 50 par

Pianino ali harmonij
dobro ohranjen, se kupi.
Ponudbe na upravo »Slov-
enca« pod »Dalmacija«
št. 1641.

Jedilnega krompirja
kupim vsako količino —
proti takojšnjemu plačilu.
Cena franko vagon. —
»Viktorija«, Zagreb, Kra-
ljice Jelene 4.

Srečke delnice,
obligacije
kupite Uprava »Merkur«.
Ljubljana — Selenburgova
ulica 6 II nadstr.

Srebrne krone
staro zlato in srebro ku-
puje RAFINERIJA DRA-
GHI KOVIN — Ljubljana,
Ilirska ulica 36, vhod z
Vidovdanske ceste pri
gostilni Možina

»Valvasor«
Band IV., vezan ali ne-
vezan, kupim. Prodaj
cel izvod, tudi posamez-
ne dele Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 2245.

Prodaj

Beseda samo 50 par

Belo blago
vsake vrste po zelo niz-
kih cenah v trgovini O.
Štibar, Ljubljana, Stari
trg 21.

Gojzerce
na obroke
TEMPO, Gledališka ul.
št. 4 (nasproti operi).

Gosje
perje

kemično čiščeno, dobavljiva od
Din 15, 25, 35, 50 7 do 9 di-
njev za 1 kg franko Cono-
plja po povzetju, ka- or tudi
gotovo blazin in perne ce

ADOLF WOLKENSTEIN,
CONOPLJA
(Dunavska banovina).

Zahtevajte cenik.

Čebelarji!

Vse čebelarske potrebšči-
ne kupite po izjemnih cen-
ah v trgovini Fr. Stupi-
ca, železnina in zaloga
poljedelskih strojev, Gos-
posvetska 1, Ljubljana.

Hotel Turist, Bled
Nizke cene! Solidna po-
strežba!

Izdelovalnica dežnikov
Pavlin Ivan, Florjanska
11, se priporoča. Popra-
vila, preobleke.

Vino Šmicberger
izborno, štajersko, toči v
Ljubljani samo delikatesa
Ravtar, Stari trg.

Opozorjam
cenj. dame na modernizi-
ranje damskih klobukov
po najnovejših modelih. —
Preoblikovanje Din 28.—
Salon »La Femme Chic«
Anica Puhek, Selenbur-
gova ulica 6/I.

Šivalne stroje
specijalne stroje vseh si-
stemov, popravila in re-
novira Cena nizka, delo
garantirano Priporoča se:
Emil Klobčaver, specialni
mehanik, Sv. Petra c. 47.

Sofra
najprezlednejša kartoteka
Soklič, Maribor.

Telefon 2059

Premog
suha drva
Pogačnik, Bohoričeva
ulica 5

Nogavice
rokavice, robce, perilo, tor-
bice, kravate
nizke cene. samo pri
PETELINC-u

Krušno
moko
in vse mlevske izdelke
vedno sveže dobite pri
A & M. ZORMAN
Stari trg št. 32

M. Jankovič
Rimska cesta št. 19.

Splošno kleparstvo, kritje
leso-cementnih streh, na-
peljava strelovodov. Cene
konkurenčne. Za delo se
jamči.

Puhasto perje
čisto, čehano po 48 Din
kg druga vrsta po 38 Din
kg čisto belo gosje po
130 Din kg in čisti pub
po 250 Din kg Razpoš-
liam po poštnem povzetju
L. BROZOVIC — Zagreb,
Illica 82. Kemična čistil-
nica perla

Prodajo se
dobro ohranjeni mizarski
stroji: Valjčni obliči 60 cm
(Dieckhobel), vrtni stroj,
freza, elektromotor (pet
konjskih sil, 220 V). Plača
se lahko eventualno z
nasprotnim računom, kak-
or z različnim rezanim
lesom. Andrej Kredar &
Sinova, St. Vid nad Ljub-
ljano.

Obrit
Beseda samo 50 par

Za pomladansko
sezono se priporoča cenj.
damam in gospodom Ig-
nacij Toplak, dipl. kro-
jaštvo, Maribor.

Oves in koruzo
kupite na cenene pri trdih
A. VOLK LJUBLJANA
Veletrgovina z žitom
Rastliva cesta 24

Zahvala
Dolžnost nas veže, zahvaliti se vsem onim, ki so našemu
pokojnemu sobratu, preč. gospodu

p. Ivanu Pavec

lajšali na kakršenkoli način njegove poslednje dni. Izrekamo
globoko zahvalo preč. duhovščini za vso ljubezen, ki so jo
tako lepo izražali v tako častnem številu do pokojnega so-
brata na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo preč. g.
dekanu Weixlu za lepe poslovinne besede v cerkvi, pevskemu
zboru za ganljivo, tolažbo polno žalno petje, vsem darovateljem
vencev in cvetja, ki so ga v znak spoštovanja položili na nje-
govo svežo gomilo. Nadalje se zahvaljujemo njegovim podlož-
nim poslom in viničarjem za njihovo požrtvovalnost ter vsem,
prav vsem, ki so od blizu in daleč prihiteli, da na njegovi
poslednji poti molijo za njegov večni mir in pokoj.

Gornja Radgona, dne 20. februarja 1932.

Opatija benediktinskega samostana Admont.

Razpis

Pokojninski zavod za nameščence razpisuje oddajo

ključavničarskega dela

za železna smučna okna v razglednem stolpu v nebotičniku.

Vsi potrebni načrti, razpisi in proračuni se dobe od dneva

razpisa dalje med uradnimi urami pri podpisanem zavodu,

Gledališka ulica 8, III. nad., Ljubljana.

Pravilno sestavljene in kolekovane ponudbe je vložiti

do 1. marca 1932 do pol 12 dopoldne pri podpisanem zavodu.

K ponudbam je priložiti 5% garancijo.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.

Dunajski velesejem

(WIENER MESSE)

13. do 19. marca 1932 (v Rotundi do 20. III.)

POSEBNE PRIREDITVE:

Semenj pohišta / Reklamni semenj / Po-
sebna razstava novodobnega plinskega orod-
ja / »Elektrika v gospodinjstvu« / Salon ko-
žuhovinaste mode / Dunajska pletilna moda
MEDNARODNA RAZSTAVA AVTOMOBIL-
OV IN MOTORNH KOLES

Semenj za stavbarstvo in gradbo cest / Raz-
stava hranil in živil / Posebna razstava z
Gradiščanskega / Tehnične novosti in iz-
najdbe

Kmetijska in gozdarska vzorčna razstava
Brez vizuma! S sejmsko izkaznico in potnim
listom prost prestop meje v Avstrijo. —
Ogrski prehodni vizum se ob predložitvi
sejmske izkaznice dobi na meji. — Precejšnje
vozne olajšave na jugoslovanskih, ogrskih in
avstrijskih železnicah, na Dunaju, na Jadrans-
kem morju in v zračnem prometu. Pojasnila
vseh vrst ter sejmske izkaznice (a Din 50.—)
se dobe pri

Wiener Messe Akt. Ges., Wien VII.
ter med lipskim spomladanskim sejmom pri
poslovalnici v Leipzigu, Oesterr. Messhaus,
in pri častnih zastopstvih v Ljubljani:
Avstrijski konzulat, Dunajska cesta 31; Zve-
za za tujski promet v Sloveniji (»Putnik«),
Dunajska cesta 1, Zveza za tujski promet v
Sloveniji (»Putnik«) podružnica hotel Miklič,
nasproti glavnega kolodvora.

Predtiskana ročna dela za vse!

Stenski prti 7 Din. stenski prti, rdeče ali modro
obrobjeni, 10 Din. prtički od 1 Din naprej, blazine,
milje etc. — Novi vzorci čist tisk, dobro blago.

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Strukelj.

Vezenje zaves, perila monogramov etc. Entlanje,
azuriranje. — »Breda« žepni robci komad 2 Din.

Marija Potočnik

posestnica na Bledu

Pogreb preblage pokojnice bo v

sredo 24. februarja ob pol 16 iz hiše

žalosti na Bledu.

Bled, 22. februarja 1932.

ZALUJOČI OSTALI.

Zahvala

Dolžnost nas veže, zahvaliti se vsem onim, ki so našemu

pokojnemu sobratu, preč. gospodu

p. Ivanu Pavec

lajšali na kakršenkoli način njegove poslednje dni. Izrekamo

globoko zahvalo preč. duhovščini za vso ljubezen, ki so jo

tako lepo izražali v tako častnem številu do pokojnega so-

brata na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo preč. g.

dekanu Weixlu za lepe poslovinne besede v cerkvi, pevskemu

zboru za ganljivo, tolažbo polno žalno petje, vsem darovateljem

vencev in cvetja, ki so ga v znak spoštovanja položili na nje-

govo svežo gomilo. Nadalje se zahvaljujemo njegovim podlož-

nim poslom in viničarjem za njihovo požrtvovalnost ter vsem,

prav vsem, ki so od blizu in daleč prihiteli, da na njegovi

poslednji poti molijo za njegov večni mir in pokoj.

Gornja Radgona, dne 20. februarja 1932.

Opatija benediktinskega samostana Admont.

Razpis

Pokojninski zavod za nameščence razpisuje oddajo

ključavničarskega dela

za železna smučna okna v razglednem stolpu v nebotičniku.

Vsi potrebni načrti, razpisi in proračuni se dobe od dneva

razpisa dalje med uradnimi urami pri podpisanem zavodu,

Gledališka ulica 8, III. nad., Ljubljana.

Pravilno sestavljene in kolekovane ponudbe je vložiti

do 1. marca 1932 do pol 12 dopoldne pri podpisanem zavodu.

K ponudbam je priložiti 5% garancijo.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.